

ENERJİ KAYNAKLARININ VE ENERJİNİN KULLANIMINDA VERİMLİLİĞİN ARTIRILMASINA DAİR YÖNETMELİKTE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA YÖNETMELİK TASLAĞI

MADDE 1– (1) 25/10/2008 tarihli ve 27035 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmelikte geçen “eğitim-etüt-proje” ibareleri “etüt-proje” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 2– (1) Aynı yönetmeliğin 10 uncu maddesinin birinci fıkrasında geçen “VAP’larda” ibaresi “projelerde” olarak, geçici ikinci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi ile geçici üçüncü maddenin başlığında geçen “VAP” ibaresi “proje” olarak, geçici üçüncü maddesinin birinci fıkrasında geçen “VAP’larının” ibaresi “projelerinin” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 3– (1) Aynı yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) ve (i) bentlerinde geçen “enerji etüdü” ibaresi “etüt” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 4– (1) Aynı Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (h), (k), (m), (r), (aa), (bb), (cc) ve (çç) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (l) bendi yürürlükten kaldırılmış, müteakip bentler buna göre teselsül ettirilmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki (dd), (ee), (ff), (gg), (ğğ), (hh), (ıı), (ii), (jj), (kk), (ll), (mm), (nn), (oo), (öö), (pp), (rr), (ss), (şş), (tt), (uu), (üü), (vv), (yy), (zz), (aaa), (bbb), (ccc), (ççç), (ddd), (eee), (fff) ve (ggg) bendleri eklenmiştir.

“h) Etüt: Enerji verimliliğinin artırılmasına yönelik imkânların ortaya çıkarılması için yapılan ve bilgi toplama, ölçüm, değerlendirme ve raporlama aşamalarından oluşan; enerji tasarruf potansiyellerini ve bu potansiyellerin geri kazanılmasına yönelik önlemleri ölçüm, hesap ve piyasa araştırmaları ile belirleyen ve sonuçları Genel Müdürlük tarafından Resmi Gazetede tebliğ olarak yayımlanan usûl ve esaslara uygun şekilde raporlanan çalışmaları,

k) Enerji yöneticisi: Kanun kapsamına giren endüstriyel işletmelerde veya binalarda enerji yönetimi ile ilgili faaliyetlerin yerine getirilmesinden yönetim adına sorumlu, enerji yöneticisi sertifikasına sahip kişiyi,

m) Enerji yönetimi: Enerji kaynaklarının ve enerjinin verimli kullanılmasını sağlamak üzere yürütülen planlama, uygulama, kontrol, önlem alma ile sürekli izleme, etüt, ölçüm, eğitim, denetim ve gözden geçirme ile ilgili faaliyetlerin bütünü,

r) Hizmet anlaşması: Etüt ve danışmanlık hizmetlerinin verilmesinde enerji verimliliği danışmanlık şirketleri ile endüstriyel işletmelerin veya binaların yönetimleri arasında yapılan anlaşmaları,

aa) Toplam inşaat alanı: Avlular, ışıklıklar, her nevi hava bacaları, saçaklar ve ısıtma veya soğutma yapılmayan alanlar hariç, bodrum kat, asma kat ve çatı arasında yer alan mekanlar ve ortak alanlar dahil olmak üzere, binanın inşa edilen bütün katlarını ve kapalı alanlarının metrekare cinsinden toplamını,

bb) Uygulama anlaşması: Etüt çalışmaları ile belirlenen önlemlerin uygulanmasını gerçekleştirmek amacıyla, proje uygulamasının enerji tasarruf miktarı garanti edilmek suretiyle gerçekleştirilmesi için şirketler ile endüstriyel işletmelerin veya binaların yönetimleri arasında yapılan anlaşmayı,

cc) Proje: Enerji verimli ekipman ve sistem kullanımı, onarım, yalıtım, modifikasyon, rehabilitasyon ve proses düzenleme gibi yollarla; gereksiz enerji kullanımının, atık enerjinin, enerji kayıp ve kaçaklarının önlenmesi veya en aza indirilmesi ile birlikte atık enerjinin geri kazanılması gibi konulardaki çözümleri içine alan ve Genel Müdürlük tarafından Resmi Gazete’de tebliğ olarak yayımlanan usûl ve esaslara uygun olarak, bileşenler bazında hazırlanan verimlilik artırıcı projeyi,

çç) Yetki belgesi: Düzenlenen yetkilendirme anlaşmaları çerçevesinde, üniversitelere ve meslek odalarına eğitim, yetkilendirme ve izleme faaliyetlerini yürütmek üzere Kurul onayı ile Genel Müdürlük tarafından, şirketlere ise eğitim, etüt, danışmanlık ve proje

hazırlama ve uygulama faaliyetlerini yürütmek üzere Genel Müdürlük, meslek odaları veya üniversiteler tarafından verilen belgeyi,”

“dd) Başvuru dosyası: Proje dosyası ile birlikte başvuru yazısı ve bu yazının ekindeki belgelerden oluşan ve Genel Müdürlüğe kapalı zarf içinde sunulan dosyayı,

ee) Bileşen enerji kazancı (BEK): Proje verimlilik bileşeni kapsamına bağlı olarak, ekipman birim enerji tasarrufu veya sistem birim enerji tasarrufu ile birim atık enerji geri kazancının toplamından elde edilen kWh cinsinden enerji miktarını,

ff) Bileşen elektrik enerjisi kazancı (BEEK): Bileşen enerji kazancı içerisindeki kWh cinsinden elektrik enerjisi kazancını,

gg) Bileşen yıllık işletme süresi (BYİS): Endüstriyel işletmenin yıllık toplam çalışma süresinden fazla olmayacak şekilde, proje sahibi tarafından beyan edilen saat cinsinden yıllık ortalama çalışma sürelerini,

ğğ) Bileşen yıllık enerji kazancı: Bileşen enerji kazancının BYİS ile çarpımından elde edilen enerji miktarını,

hh) Bileşen malî tasarrufu: Bileşen yıllık enerji kazancının proje verimlilik bileşeninde kullanılan enerjinin birim fiyatı ile çarpımından elde edilen, Türk Lirası cinsinden yıllık tasarrufu,

ıı) Birim atık enerji geri kazancı: Üzerinde atık enerji geri kazanım önlemi alınmış ekipmanın işletme yükünde ve rejim halinde bir saatte ürettiği kWh cinsinden ısı enerjisi miktarını,

ii) Danışmanlık: Projelerin uygun şekilde gerçekleştirilmesini sağlamak üzere verilen hizmetleri,

jj) Ders saati: Kırk dakikalık süreyi,

kk) Destek ödeneği (DÖ): Genel Müdürlüğün bütçesine, proje destekleri ve gönüllü anlaşmalar için konulan Türk Lirası cinsinden ödenek miktarını,

ll) Ekipman: Elektrik motoru, kazan, fırın, soğutucu, klima, pompa, fan, kompresör, asansör, bantlı taşıyıcı, aydınlatma apareyleri ve diğer proses veya imalat ekipmanları gibi yakıt, elektrik enerjisi veya akışkan üzerinden ısı enerjisi kullanan ve her biri bir proje bileşeninin konusunu oluşturan cihazları,

mm) Ekipman birim enerji tüketimi: Ekipmanın işletme yükünde ve rejim halinde bir saatte tükettiği kWh cinsinden enerji miktarını,

nn) Ekipman birim enerji tasarrufu: Ekipmanın, proje öncesi ve uygulaması sonrasındaki birim enerji tüketimleri arasındaki kWh cinsinden farkı,

oo) Enerji yönetim birimi: Enerji yönetimi uygulamalarını gerçekleştirmek üzere enerji yöneticisinin sorumluluğunda, endüstriyel işletmenin veya organize sanayi bölgesinin yönetimine doğrudan bağlı faaliyet gösteren birimi,

öö) Geri ödeme süresi: Proje verimlilik bileşeni bedelinin (PVBB) proje malî tasarrufuna bölünmesinden elde edilen ay cinsinden süreyi,

pp) İşletme yükü: Ekipmanın kW cinsinden, işletmede kullanılan kapasitesini,

rr) Proje bedeli (PB): Projenin hazırlanmasında ve uygulanmasında ihtiyaç duyulan harcamaların projede belirtilen, Katma Değer Vergisi hariç, Türk Lirası cinsinden toplam bedelini,

ss) Proje dosyası: Genel Müdürlük tarafından Resmi Gazete’de tebliğ olarak yayımlanan usûl ve esaslara uygun olarak bileşenler bazında hazırlanan ve desteklenmesi için Genel Müdürlüğe sunulan dosyayı,

şş) Proje elektrik enerjisi kazancı (PEEK): Proje kapsamındaki proje verimlilik bileşenlerinin elektrik enerjisi kazançlarının kWh cinsinden toplamını,

tt) Proje elektrik kazancı puanı (PEKP): Proje elektrik enerjisi kazancının proje enerji kazancına bölünmesinden elde edilen değeri,

uu) Proje enerji kazancı (PEK): Proje kapsamındaki proje verimlilik bileşenlerinin enerji kazançlarının kWh cinsinden toplamını,

üü) Proje malî tasarrufu: Proje kapsamındaki proje verimlilik bileşenlerinin yıllık mali tasarruflarının Türk Lirası cinsinden toplamını,

vv) Proje maliyet etkinlik puanı (PMEP): Proje enerji kazancının proje verimlilik bileşeni bedeline (PVBB) bölünmesinden elde edilen değeri,

yy) Proje verimlilik bileşeni: Projeyi oluşturan her bir ekipmanı, aynı özelliklerdeki ekipman grubunu veya sistemi,

zz) Proje verimlilik bileşenleri bedeli (PVBB): Proje bedelinden proje yerinden üretim bileşeni (PYÜB) bedelinin çıkarılmasından elde edilen değeri,

aaa) Proje yerinde inceleme: Proje kapsamındaki uygulama öncesi ve sonrası durumların tespiti için, Genel Müdürlüğün personeli veya tayin ettiği gerçek veya tüzel kişiler tarafından Genel Müdürlük tarafından Resmi Gazete’de tebliğ olarak yayımlanan usûl ve esaslara göre yerinde yapılan incelemeyi,

bbb) Proje yerinden üretim bileşeni (PYÜB): Endüstriyel işletmenin enerji ihtiyacının bir bölümünü karşılamak maksadıyla endüstriyel işletmenin tesislerine en fazla on kilometre mesafe içerisinde kurulan, yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik üretim sistemlerini veya toplam çevrim verimi en az yüzde seksen ve üzeri olan kojenerasyon veya mikrokojenerasyon sistemlerini,

ccc) Sistem: Enerji dağıtımı veya kontrolü uygulamalarını,

ççç) Sistem birim enerji tasarrufu: Sistemin, proje öncesi ve uygulaması sonrasındaki birim enerji tüketimleri arasındaki kWh cinsinden farkı,

ddd) TSE: Türk Standartları Enstitüsünü,

eee) Uygulamalı eğitim: Bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak teorik ön bilgi, hesaplama uygulamaları ve işletme koşullarında deney, ölçüm ve benzeri pratik çalışmaları içerecek şekilde Ek-1’de tanımlanan niteliklere sahip laboratuvar ortamında verilen enerji yöneticisi ve etüt-proje eğitimlerini,

fff) Uygulama raporu: Proje uygulamasının tamamlanmasından sonra hazırlanan ve uygulama öncesi ve sonrası bilgi ve görüntüleri ihtiva eden raporu,

ggg) Yönetim: Malik, varsa intifa hakkı sahibi veya bunlar adına yönetimden sorumlu olan yönetici kişiyi,”

MADDE 5– (1) Aynı Yönetmeliğin 5 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 5– (1) Üniversitelere ve meslek odalarına uygulamalı eğitim yapabilmeleri ve şirketleri yetkilendirebilmeleri için Kurul onayı ile Genel Müdürlük tarafından yetki belgesi verilir.

(2) Üniversiteler ve meslek odaları yetki belgesi alabilmek için, her yıl Nisan ve Ekim aylarında Genel Müdürlüğe aşağıdaki belgelerle birlikte başvurur.

a) Eğitimlerin, bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde yürütüleceğine dair taahhütlerini içeren başvuru yazısı,

b) Eğitimlerde uygulanacak müfredat, program ve kullanacağı dokümanların birer sureti,

c) Eğitimlerde kullanacağı kapalı alan, tefriş, araç, gereç ve yetki süresi boyunca mülkiyetindeki veya anlaşmalı olarak kullanılacak laboratuvar imkânlarının Ek-1’deki hükümleri karşıladığını gösteren belgeler,

ç) Yetki belgesi verdikleri şirketler tarafından düzenlenen enerji yöneticisi eğitimlerinin uygulama kısmı için laboratuvar desteği sağlayacaklarına dair taahhütname,

d) Etüt-proje sertifikasına sahip en az dört kişinin, TC kimlik numaraları, eğitim durumlarını gösteren belgeler; özgeçmiş bilgileri ve eğitimlerin yapılacağı il sınırları içinde, tam zamanlı, kadrolu ve ücretli olarak çalıştırıldığını gösteren, Sosyal Güvenlik Kurumu İl Müdürlüğünce onaylanmış belgeler,

e) Eğitimlerde eğitici olacak kişilerin TC kimlik numaraları, eğitim durumlarını gösteren belgeler, meslekî deneyimlerini gösteren çalıştıkları işyerlerinden veya iş sahiplerinden alınmış belgeler ve özgeçmiş bilgileri,

(3) İkinci fıkrada sayılan belgeleri, yerinde yapılan incelemeler neticesinde uygun olduğu Genel Müdürlük tarafından tespit edilen üniversiteye veya ilgili meslek odasına yetki belgesi verilmesi başvurusu takip eden ilk toplantısında Genel Müdürlük tarafından Kurula teklif edilir. Yetki belgesi verilmesine veya verilmemesine ilişkin nihaî Kurul kararı, başvuru tarihinden itibaren en geç ikinci Kurul toplantısında alınır. Kurul kararları Kurul toplantısından itibaren onbeş takvim günü içinde Genel Müdürlük tarafından başvuru sahibine bildirilir.

(4) Genel Müdürlük ile Kurul tarafından yetki belgesi verilmesi uygun görülen üniversite veya meslek odası arasında bir yetkilendirme anlaşması imzalanır. Bu anlaşmanın imzalanmasını müteakip ilgili üniversiteye veya meslek odasına yetki belgesi verilir.

(5) Yetkilendirme anlaşmasının ve yetki belgesinin formatı Genel Müdürlük tarafından Resmî Gazete’de tebliğ olarak yayımlanır.

(6) Yetkilendirilmiş kurumlar yıllık faaliyet raporu hazırlar ve her yıl en geç Mart ayı sonuna kadar Genel Müdürlüğe gönderir. Yetkilendirilmiş kurumlara şirketler tarafından sunulan faaliyet raporlarının ekinde yer alan etüt raporlarının ve projelerin birer sureti bu raporun ayrılmaz bir parçası ve ekidir.

(7) Yetkilendirilmiş kurumlar tarafından düzenlenen eğitimlere katılanlardan, yetkilendirdiği şirketlerden, yetkilendirdiği şirketlerin hizmet verdiği gerçek veya tüzel kişilerden Genel Müdürlüğe iletilen şikayetler ve eğitimler sırasında kursiyerler tarafından doldurulan değerlendirme formları Genel Müdürlük tarafından incelenir.

(8) Genel Müdürlük, yetkilendirilmiş kurumların yetki belgesi kapsamındaki faaliyetlerini, altıncı ve yedinci fıkra kapsamındaki belgelerin yanısıra ihtiyaç duyması halinde yerinde yapacağı incelemelerle izler ve denetler. Bu Yönetmelik hükümlerine aykırılık tespit edilmesi halinde yetkilendirilmiş kurum Genel Müdürlük tarafından yazılı olarak ihtar edilir. Aykırılığın Genel Müdürlük tarafından verilen süre zarfında giderilmediğinin tespit edilmesi halinde yetkilendirilmiş kurumun yetki belgesi Genel Müdürlüğün teklifi üzerine Kurul onayı ile iptal edilebilir.

(9) Yetki belgesi verilen veya iptal edilen yetkilendirilmiş kurumlar, bu işlemlerin tamamlanmasını müteakip yapılan tebliğat tarihinden itibaren Genel Müdürlüğün internet sayfası üzerinden ilân edilir.

(10) Kanun ve bu Yönetmelik hükümlerine aykırı bir durum olmadıkça, yetki belgesini yenilemek istediklerini, Nisan veya Ekim ayında Genel Müdürlüğe yazılı olarak bildiren üniversitenin veya ilgili meslek odasının yetki belgesi, Genel Müdürlük ile imzaladıkları yetkilendirme anlaşması yenilenmek ve yetki belgesi bedeli alınmak suretiyle her beş yılda bir Genel Müdürlük tarafından yenilenir.

(11) Yetki belgesi yenilenmeyen veya iptal edilenlerin şirketlere verdikleri yetki belgeleri ile ilgili işlemler, şirketlerin yetki belgelerinin süresinin bitimine kadar Genel Müdürlük tarafından yürütülür.”

MADDE 6– (1) Aynı Yönetmeliğin 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 6– (1) Enerji verimliliği hizmetlerini yürütmek isteyen tüzel kişilere, Genel Müdürlük veya yetkilendirilmiş kurumlar tarafından, sanayi ve/veya bina sektörlerinde faaliyet yürütmek üzere, aşağıda tanımlanan esaslar çerçevesinde yetki belgesi verilir.

a) Sanayi sektörü için verilen yetki belgesi ile endüstriyel işletmelere ve organize sanayi bölgelerine, bina sektörü için verilen yetki belgesi ile de bina ve hizmet sektörlerindeki binalara yönelik enerji verimliliği hizmetleri verilebilir.

b) Sanayi sektöründe yetki belgesi alınabilmesi için, Ek-6'da tanımlanan alt sektörler arasından en az birisinin uzmanı olduğunun beyan edilmesi zorunludur. Şirketin uzmanı olduğu alt sektör(ler) yetki belgesinde B sınıfı olarak belirtilir.

c) Bina sektöründe verilen yetki belgesinin sınıfı B'dir.

(2) Yetki belgesi almak isteyenler, sanayi ve/veya bina sektörü tercihlerini, uzmanı oldukları alt sektör tercihlerini ve eğitim hizmeti verme konusundaki tercihlerini içeren başvuru yazısı ekinde aşağıdaki belge ve dökümanları sunmak suretiyle her yıl Ocak ve Temmuz aylarında Genel Müdürlüğe veya yetkilendirilmiş kurumlara başvurur:

a) Personel altyapısı ile ilgili olarak; aşağıda tanımlanan kişilerin TC kimlik numaraları, eğitim durumlarını gösteren belgeler, özgeçmiş bilgileri, bu bend kapsamında belirtilen personelin tüzel kişinin işyeri adresinde tam zamanlı çalıştıklarını gösteren Sosyal Güvenlik Kurumu İl Müdürlüğü tarafından tasdik edilmiş belgeler, personelin deneyimlerini gösteren çalıştıkları işyerlerinden veya iş sahiplerinden alınmış belgeler ile mühendis personelin Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine bağlı ilgili mühendis odasına kayıtlı olduğunu gösterir belgeler,

1) Sanayi kategorisi için;

aa) Ek-6'da tanımlanan sanayi alt sektörlerinden birinde, üretim hatlarındaki proses ve ekipmanlar konusunda toplam olarak en az on yıllık deneyim sahibi ve ilgili sektörde üretim ve işletme ile ilgili birimlerin yönetim kademelerinde görev almış asgarî bir mühendis,

bb) Etüt-proje sertifikasına ve en az beş yıllık meslekî deneyime sahip asgarî üç mühendis,

cc) Ek-6'da tanımlanan sanayi alt sektörlerinden birden fazla alt sektörün uzmanı olduğunun belirtilmek istenmesi halinde, bu bendin (1) numaralı alt bendinin (aa) bendinde belirtilenlere ilave olarak her bir alt sektör için aynı niteliklere sahip asgarî bir mühendis ile bu bendin (1) numaralı alt bendinin (bb) alt bendinde belirtilenlere ilave olarak, her bir alt sektör için aynı niteliklere sahip asgarî iki mühendis,

2) Bina kategorisi için,

aa) Isıtma, soğutma, havalandırma, iklimlendirme, yalıtım, elektrik sistemleri ve otomasyon alanlarında proje, tasarım, uygulama ve/veya işletme konularında en az beş yıl deneyim sahibi asgarî iki mühendis,

bb) Etüt-proje sertifikasına sahip en az üç yıllık meslekî deneyime sahip asgarî iki mühendis,

b) Tesis, cihaz ve ekipman altyapısı ve buna ilişkin belgeler;

1) Ek-4'deki konuları içerecek şekilde ölçüm yapabilme yeteneğine sahip, Türk Akreditasyon Kurumu tarafından kabul edilmiş ulusal veya uluslararası laboratuvarlar tarafından kalibre edilmiş ve etiketlenmiş cihazlara sahip olduğunu gösteren belgeler,

2) Enerji yöneticisi eğitim hizmeti verilmek istenmesi halinde;

aa) Bu Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin dördüncü fıkrası hükümlerinin karşılandığını gösteren belgeler,

bb) Eğitimlerde uygulayacağı müfredat, program ve kullanacağı eğitim dokümanlarının birer sureti,

cc) Müfredat ve programa uygun olarak, eğitimlerde eğitici olacak kişilerin TC kimlik numaraları, eğitim durumlarını gösteren belgeler, meslekî deneyimlerini gösteren belgeler ve özgeçmiş bilgileri,

c) Ticaret Odasına veya Sanayi ve Ticaret Odasına kayıtlı olduğunu gösteren belgeler,

(3) Şirketlerin yetki belgesi almak üzere yaptıkları başvurular Genel Müdürlük veya yetkilendirilmiş kurumlarca oluşturulan komisyon tarafından incelenir ve değerlendirilir. Yetkilendirilmiş kurumlar tarafından oluşturulan komisyonlarda Genel Müdürlüğü temsilen en az bir üye bulundurulur.

(4) Belgeler üzerinden ve yerinde yapılan inceleme çalışmaları neticesinde ikinci fıkradaki belgeleri eksiksiz olan ve bu madde kapsamındaki istekleri karşılayan tüzel kişilere, yetkilendirme anlaşması yapılmak suretiyle yetki belgesi verilir.

(5) Yetkilendirme anlaşmasının ve yetki belgesinin formatı, Genel Müdürlük tarafından Resmi Gazete’de tebliğ olarak yayımlanır.

(6) Aşağıda tanımlanan şartların sağlandığına dair belgelerini yetki belgesini aldığı Genel Müdürlüğe veya yetkilendirilmiş kuruma sunan şirketin yetki belgesinin sınıfı A’ya yükseltilir.

a) Şirket için TS EN ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi belgesine sahip olmak,

b) Sanayi sektörü için, yetki belgesi sınıfı yükseltmek istenen alt sektörde tek bir sözleşmeye dayalı olarak yirmibeşmilyon Türk Lirasının, toplam olarak ise ikiyüzellimilyon Türk Lirasının üzerinde verimlilik artırıcı proje uygulaması yapıldığına dair iş bitirme belgesine sahip olmak; tek sözleşmeye dayalı yapılan işe ilişkin projenin en az bir bileşenin üretim ile doğrudan ilgili proses veya proses ekipmanlarının iyileştirilmesine yönelik olması,

c) Bina sektörü için, tek bir sözleşmeye dayalı olarak onmilyon Türk Lirasının, toplam olarak ise yüz milyon Türk Lirasının üzerinde verimlilik artırıcı proje uygulaması yapıldığına dair iş bitirme belgesine sahip olmak,

(7) Yetki belgeleri aşağıda belirtilen durumlarda ve şekillerde iptal edilir:

a) En fazla üç uygulama anlaşmasındaki taahhüdünü yerine getiremeyen şirketin yetki belgesi bir yıldan önce yenilenmemek üzere iptal edilir.

b) Yetki belgesi kapsamına giren faaliyetlerin yürütülmesinde Kanun hükümlerine aykırı hareket edilmesi halinde şirket önce yazılı olarak ihtar edilir. Aykırılığın giderilmemesi veya tekrarı halinde şirketin yetki belgesi iptal edilir.

c) Şirketler tarafından sunulan faaliyet raporları üzerinden ve/veya yerinde yapılan inceleme ve denetimlerde tespit edilen uyumsuzlukların şirket tarafından doksan takvim günü içinde düzeltilmemesi halinde şirketin yetki belgesi iptal edilir.

ç) İptal edilen yetki belgelerinin yenilenebilmesi için bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak yeniden başvuru yapılması şarttır. Bu fıkranın (b) ve (c) bentleri kapsamında iptal edilen yetki belgeleri beş yıl süre ile yenilenmez.

(8) Yetki belgesi verilen veya iptal edilen şirketler Genel Müdürlüğün internet sayfası üzerinden ilân edilir. Yetkilendirilmiş kurumlar yetki belgesi verilen veya iptal edilen şirketleri, işlemlerinin tamamlanma tarihinden itibaren beş iş günü içinde Genel Müdürlüğe bildirir.

(9) Şirketler tarafından verilen enerji verimliliği hizmetlerinde aşağıdaki usûl ve esaslara uyulur:

a) Etüt, proje ve danışmanlık hizmetleri kapsamında yapılan ölçümlerde, akredite olmuş ulusal veya uluslararası kuruluşlar tarafından kalibrasyonu yapılmış ve etiketlenmiş cihazların kullanılması zorunludur. Etüt, proje ve danışmanlık hizmetlerinde kullanılan cihazların listesi ve cihazların kalibrasyon durumları ile ilgili güncel belgeler etüt raporlarının ve projelerin ayrılmaz bir parçası ve ekidir.

b) Enerji yöneticisi eğitim hizmeti verilebilmesi için, etüt, proje ve danışmanlık konusunda hizmet veriyor olmak şarttır.

c) Hizmet anlaşması veya uygulama anlaşması kapsamında, şirketin veya şirket adına hareket edenlerin yol açtığı zararların tazmini ile ilgili hususlara şirket ile müşterisi arasında yapılan hizmet anlaşmasında veya uygulama anlaşmasında yer verilir.

(10) Şirketlerin uygulama anlaşmaları kapsamında sağlanan tasarruf miktarları kendisine yetki belgesi veren kurumun ve Genel Müdürlüğün internet sayfası üzerinden ilân edilir. İhtilaf halinde, uygulama anlaşması kapsamında garanti ettiği enerji tasarruf miktarını, uygulama anlaşmasında tanımlanmış yöntem ve kriterlere uygun olarak, uygulama öncesi ve sonrası Genel Müdürlük tarafından yapılacak veya yaptırılacak ölçümlerle müşterisinin ve

yetkilendirildiği kurumun temsilcileri huzurunda kanıtlayamayan şirket, kendisine yetki belgesi veren yetkilendirilmiş kurumun ve Genel Müdürlüğün internet sayfası üzerinden ilân edilir.

(11) Şirketlerin yetki belgesi kapsamına giren konulardaki faaliyetlerinin Kanun ve bu Yönetmelik hükümlerine uygun şekilde yürütülüp yürütülmediği, Genel Müdürlük tarafından Resmi Gazete’de tebliğ olarak yayımlanan usûl ve esaslar çerçevesinde, şirkete yetki belgesi veren yetkilendirilmiş kurum ve/veya Genel Müdürlük tarafından izlenir ve denetlenir. Genel Müdürlük yetkilendirilmiş kurumlar tarafından yetki belgesi verilen şirketleri izleme ve denetleme yetkisine sahiptir. Yetkilendirilmiş kurumlar tarafından şirketlerin izlenmesinde ve denetiminde tespit edilen ve aykırılık teşkil eden hususlar, ilgili yetkilendirilmiş kurum tarafından en geç otuz takvim günü içinde Genel Müdürlüğe bildirilir.

(12) Şirketler, her yıl Ocak ayı sonuna kadar kendisini yetkilendiren kuruma yıllık faaliyet raporu sunar. Şirket tarafından yapılan etüt raporları ve hazırlanan projeler faaliyet raporlarının ayrılmaz bir parçası ve eki olarak sunulur.

(13) Yetkilendirme anlaşması ve yetki belgesi kapsamındaki hak ve yükümlülükler üçüncü kişilere devir ve temlik edilemez.

(14) Kanun ve bu Yönetmelik hükümlerine aykırı bir durum olmadıkça, süresi dolan yetki belgesini yenilemek istediklerini söz konusu belgeyi aldıkları Genel Müdürlüğe veya yetkilendirilmiş kuruma Ocak veya Temmuz ayında yazılı olarak bildiren şirketin yetki belgesi, yetkilendirme anlaşması yenilenmek ve yetki belgesi bedeli alınmak suretiyle her üç yılda bir Genel Müdürlük veya ilgili yetkilendirilmiş kurum tarafından yenilenir.

MADDE 7– (1) Aynı Yönetmeliğin 7 nci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Yetkilendirilmiş kurumlar ve şirketler tarafından ödenecek bedeller

MADDE 7– (1) Kurul tarafından belirlenen enerji yöneticisi sertifika bedellerinin yetkilendirilmiş kurumlara ödenecek bölümü ve yetki belgesi bedelleri her yıl Ocak ayında Genel Müdürlük tarafından Resmî Gazete’de tebliğ olarak yayımlanır. Yetkilendirilmiş kurumlar yetki belgesi bedelini Genel Müdürlüğe; şirketler ise yetki belgesi bedelini ve enerji yöneticisi sertifikası bedelinin yüzde onundan fazla olmamak kaydıyla Kurul tarafından belirlenen bölümünü yetkilendirme anlaşması yaptıkları Genel Müdürlüğe veya yetkilendirilmiş kuruma öder. Yetki belgesi bedelini ödemeyenlere yetki belgesi verilmez. Enerji yöneticisi sertifika bedelinin Kurul tarafından belirlenen bölümünü ödemeyen şirketin yetki belgesi iptal edilir.”

MADDE 8– (1) Aynı Yönetmeliğin 8 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 8– (1) Enerji yönetimi kapsamında aşağıdaki faaliyetler yürütülür:

a) Enerji yönetimi konusunda hedef ve öncelikleri tanımlayan bir enerji politikasının oluşturulması; enerji yöneticisinin veya enerji yönetim biriminin hiyerarşik yapı içindeki yerinin, görev, yetki ve sorumluluklarının tanımlanması; bunları yazılı kurallar halinde yayımlamak suretiyle tüm çalışanların ve enerji yönetimi faaliyetleri ile ilgili kişilerin bunlardan haberdar edilmesi,

b) Tüketim alışkanlıklarının iyileştirilmesine, gereksiz ve bilinçsiz kullanımın önlenmesine yönelik önlemlerin ve prosedürlerin belirlenmesi, tanıtımının yapılması ve çalışanların bilgi ve bilinç düzeyini artırıcı eğitim programları düzenlenmesi,

c) Enerji tüketen sistemler, süreçler veya ekipmanlar üzerinde yapılabilecek tadilatların belirlenmesi ve uygulanması,

ç) Etütlerin yapılması, projelerin hazırlanması ve uygulanması

ç) Enerji tüketen ekipmanların verimliliklerinin izlenmesi, bakım ve kalibrasyonlarının zamanında yapılması,

d) Yönetime sunulmak üzere, enerji ihtiyaçlarının ve verimlilik artırıcı uygulamaların plânlarının, bütçe ihtiyaçlarının, fayda ve maliyet analizlerinin hazırlanması,

e) Enerji tüketiminin ve maliyetlerinin izlenmesi, değerlendirilmesi ve periyodik raporlar üretilmesi,

f) Enerji tüketimlerini izlemek için ihtiyaç duyulan sayaç ve ölçüm cihazlarının temin edilmesi, montajı ve kalibrasyonlarının zamanında yapılması,

g) Özgül enerji tüketiminin, mal veya hizmet üretimi ile enerji tüketimi ilişkisinin, enerji maliyetlerinin, işletmenin enerji yoğunluğunun izlenmesi ve bunları iyileştirici önerilerin hazırlanması,

ğ) Enerji kompozisyonunun değiştirilmesi ve alternatif yakıt kullanımı ile ilgili imkânların araştırılması, çevrenin korunmasına, çevreye zararlı salımların azaltılmasına ve sınır değerlerin aşılmamasına yönelik önlemlerin hazırlanarak bunların uygulanması,

h) Enerji ikmal kesintisi durumunda uygulanmak üzere petrol ve doğal gaz kullanımını azaltmaya yönelik alternatif planların hazırlanması,

ı) Enerji kullanımına ve enerji yönetimi konusunda yapılan çalışmalara ilişkin yıllık bilgilerin her yıl Mart ayı sonuna kadar Genel Müdürlüğe gönderilmesi,

i) Toplam ve birim ürün veya fayda başına karbondioksit salımlarının ve enerji verimliliği tedbirleri ile azaltılabilecek salım miktarlarının belirlenmesi.

(2) Enerji yöneticisi görevlendirmekle veya enerji yönetim birimi kurmakla yükümlü endüstriyel işletmelerdeki, organize sanayi bölgelerindeki ve binalardaki enerji yönetimi sistemleri, ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi-Kullanım Kılavuzu ve Şartlar Standardı'na uygun şekilde oluşturulur.”

MADDE 9- (1) Aynı Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin beşinci fıkrasının (a) bendi hariç olmak üzere, 9 uncu madde aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 9-** (1) Yönetimler, yıllık toplam enerji tüketimi bin TEP ve üzeri olan endüstriyel işletmelerinde bu Yönetmeliğin 8 inci maddesinde belirtilen enerji yönetimi faaliyetlerinin yürütülmesini temin etmek üzere, her bir endüstriyel işletmesindeki çalışanları arasından enerji yöneticisi sertifikasına sahip birisini enerji yöneticisi olarak görevlendirir.

(2) Toplam inşaat alanı en az yirmibin metrekare veya yıllık toplam enerji tüketimi beşyüz TEP ve üzeri olan ticarî binaları ve hizmet binaları ile toplam inşaat alanı en az onbin metrekare veya yıllık toplam enerji tüketimi ikiyüzelli TEP ve üzeri olan kamu kesimi binalarının yönetimleri, bina ve tesislerinde bu Yönetmeliğin 8 inci maddesinde belirtilen enerji yönetimi faaliyetlerinin yürütülmesini temin etmek üzere, binalarındaki çalışanları arasından enerji yöneticisi sertifikasına sahip birisini enerji yöneticisi olarak görevlendirir. Çalışanları arasından görevlendirmenin mümkün olmadığı hallerde, ya doğrudan ya da şirketler üzerinden, enerji yöneticilerinden hizmet alınır. Enerji yöneticisi sertifikası sahibi kişi tarafından verilebilecek hizmet, kişinin ikamet ettiği il sınırları içinde sayı olarak üç bina ile sınırlıdır. Birden fazla bağımsız binanın enerji ihtiyacının aynı merkezden temin edilmesi halinde, bağımsız binaların ayrı ayrı toplam inşaat alanlarının toplamı, toplam inşaat alanı olarak kabul edilir.

(3) Yıllık toplam enerji tüketimi bin TEP'ten az olan endüstriyel işletmelerde bu Yönetmeliğin 8 inci maddesinde belirtilen enerji yönetimi uygulamalarının yerine getirilmesine yardımcı olmak amacıyla bilgilendirme, bilinçlendirme ve örnek uygulama gibi çalışmalar yapmak ve organize sanayi bölgesi tarafından veya onun adına yürütülen enerji üretim, iletim veya dağıtım faaliyetleri kapsamında, bu Yönetmeliğin 8 inci maddesinde belirtilen çalışmaları yapmak üzere, bölgesinde faal durumda en az elli işletme bulunan organize sanayi bölgelerinde enerji yönetim birimi kurulur.

(4) Kamu kesimi dışında kalan ve yıllık toplam enerji tüketimleri ellibin TEP ve üzeri olan endüstriyel işletmelerde bu Yönetmeliğin 8 inci maddesinde belirtilen enerji yönetimi faaliyetlerinin yürütülmesini temin etmek üzere, enerji yönetim birimi kurulur. Organizasyonlarında toplam kalite çalışmalarından sorumlu olan ve bünyesinde enerji yöneticisinin de görev aldığı kalite yönetim birimi bulunan endüstriyel işletmeler bu birimlerini enerji yönetim birimi olarak da görevlendirebilir.

(5) Görevlendirilen enerji yöneticilerinin kimlik, özgeçmiş, adres ve iletişim bilgilerinin Genel Müdürlüğe bildirilmesinde aşağıdaki esaslara uyulur.

b) 2/5/2009 tarihinden sonra yapı kullanma izni alınan ve toplam inşaat alanı yirmibin metrekarenin üzerinde olan ticarî binalar ve hizmet binaları ile toplam inşaat alanı onbin metrekarenin üzerinde olan kamu kesimi binaları için yapı kullanma izni alınmasını takip eden bir yıl içinde,

c) 2/5/2009 tarihinden sonra yapı kullanma izni alınan veya faaliyete geçen veya kurulan, ticarî binalardan, hizmet binalarından, kamu kesimi binalarından ve endüstriyel işletmelerden 33 üncü madde hükümlerine göre yapılan tespitler sonucu kapsama girenler ile organize sanayi bölgeleri için bir yıl içinde,

ç) Enerji yöneticisi değişiklikleri için, görevde bulunanın ayrılmasını takip eden doksan takvim günü içinde Genel Müdürlüğe bildirim yapılır.

(6) Bu maddenin ikinci fıkrası uyarınca, binalarda enerji yöneticisi olarak hizmet alınacak enerji yöneticilerinin ilgili meslek odasına kayıtlı olması şarttır.

(7) Enerji yöneticisi görevlendirilmesi, enerji yönetim birimi kurulması ve bu Yönetmeliğin 8 inci maddesi kapsamında tanımlanan enerji yönetimi ile ilgili faaliyetlerin yerine getirilmesi ile ilgili olarak Genel Müdürlüğün yerinde yapacağı incelemelerde ve denetlemelerde talep edilen bilgi ve belgelerin verilmesi ve gerekli şartların sağlanması zorunludur.

(8) Enerji tüketimine göre kapsama giren endüstriyel işletmeler veya binalar aşağıda tanımlanan usûl ve esaslara göre belirlenir:

a) Yıl içinde tüketilen her bir yakıt türü ve elektrik enerjisi miktarı Ek-2’de tanımlanan katsayılarla çarpılmak suretiyle TEP’e çevrilir. Ek-2’de yer almayan yakıtların TEP’e çevrilmesinde Uluslararası Enerji Ajansı tarafından yayımlanan katsayılar veya değerler esas alınır.

b) Bütün yakıt türleri ve elektrik enerjisi için bulunan TEP değerleri toplanmak suretiyle yıllık toplam enerji tüketimi hesaplanır.

c) Genel Müdürlük, bu Yönetmeliğin 33 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca verilen bilgiler çerçevesinde, son üç yıla ait yıllık toplam enerji tüketimlerinin ortalamasını esas almak suretiyle enerji yönetimi uygulanacak, enerji yöneticisi görevlendirilecek veya enerji yönetim birimi kurulacak olanları belirler.

ç) Yeni kurulan bina ve endüstriyel işletmelerde ilk yıla ait toplam enerji tüketiminin birinci, ikinci ve dördüncü fıkralarda tanımlanan sınır değerlerin iki mislini aşması halinde, üç yıllık ortalamaya bakılmaksızın, enerji yöneticisi görevlendirilir veya enerji yönetim birimi kurulur.”

MADDE 10- (1) Aynı Yönetmeliğin 10 uncu maddesine aşağıdaki ikinci fıkra eklenmiştir.

“(2) Genel Müdürlük tarafından yapılacak veya şirketlere yaptırılacak etütler için gerekli koşullar sağlanır,”

MADDE 11- (1) Aynı Yönetmeliğin 11 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Enerji yöneticisi eğitimleri

MADDE 11- (1) Enerji yöneticisi eğitimlerine mühendislik alanında veya teknik eğitim fakültelerinin makine, elektrik veya elektrik-elektronik bölümlerinde en az lisans düzeyinde eğitim almış kişiler kabul edilir.

(2) Genel Müdürlük, yetkilendirilmiş kurumlar ve şirketler tarafından, Ek-1’de tanımlanan müfredat konularından teorik olarak verileceği belirtilen konuları içerecek şekilde oluşturulan eğitim programı çerçevesinde, dersliklerde sınıf eğitimleri ve/veya internet üzerinden web tabanlı uzaktan eğitimler düzenlenir. Bu eğitimlere katılım isteğe bağlıdır.

(3) Genel Müdürlük, yetkilendirilmiş kurumlar ve şirketler tarafından, Ek-1’de tanımlanan müfredat konularından uygulamalı olarak verileceği belirtilen konularda teorik ön

bilgi, ölçüm, deney, değerlendirme ve hesaplama gibi konuları içerecek şekilde oluşturulan eğitim programı çerçevesinde, uygulamalı eğitimler düzenlenir. Bu eğitimler, Ek-1'de uygulamalı olarak verileceği belirtilen konuların tamamını kapsar ve süresi kırk ders saatinden az olamaz. Bu eğitimler kapsamında verilecek teorik ön bilgiler için ayrılan toplam süre, toplam eğitim süresinin dörtte birinden fazla olamaz. Bu eğitimlerin teorik ön bilgi, değerlendirme ve hesaplama kısımları sınıf ortamında, ölçüm ve deney kısımları ise Ek-1'de belirtilen çerçevede eğitim ünitelerine ve ekipmanlarına sahip olan ve işletme koşullarında çalıştırılabilen laboratuvar ortamında verilir. Uygulamalı eğitimlerde en az otuzbeş ders saati devam etme zorunluluğu vardır.

(4) Bu Yönetmeliğin 13 üncü maddesi kapsamında yapılan merkezî sınavda başarılı olanlara, Genel Müdürlük tarafından Resmî Gazete'de tebliğ olarak yayımlanan formatta enerji yöneticisi sertifikası verilir.

(5) Türk Silahlı Kuvvetleri, Millî Savunma Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı ve Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı bünyesinde görevlendirilecek enerji yöneticilerinin sertifikalandırılması için, bu kurum ve kuruluşlarca bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak Genel Müdürlük işbirliği ile düzenlenen uygulamalı enerji yöneticisi eğitimlerine katılan ve Genel Müdürlük işbirliği ile bu kurum veya kuruluşlarca yapılan sınavda başarılı olan, en az lisans eğitimi almış kişilere Genel Müdürlük tarafından enerji yöneticisi sertifikası verilir. Bu kurslara, öncelikle mühendislik alanında eğitim almış olanlar, bunun mümkün olmaması halinde teknik eğitim fakültelerinin makine, elektrik veya elektrik-elektronik bölümlerinde eğitim almış olanlar, bunun da mümkün olmaması halinde diğer alanlarda lisans eğitimi almış olanlar kabul edilir. Bu fıkra kapsamında enerji yöneticisi sertifikası alanlardan, mühendislik veya teknik eğitim fakültelerine eşdeğer düzeyde lisans eğitimi almış olanlar kamu görevlerinin sona ermesi halinde, bu fıkroda tanımlanan kurumlar dışında da enerji yöneticisi olarak görev yapabilir.

(6) Bu Yönetmeliğin 13 üncü maddesi kapsamında yapılan merkezî sınavda başarılı olanlara, Genel Müdürlük tarafından Resmî Gazete'de tebliğ olarak yayımlanan formatta enerji yöneticisi sertifikası verilir.”

MADDE 12– (1) Aynı Yönetmeliğin 12 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.
“Etüt-proje eğitimleri

MADDE 12– (1) Etüt-proje eğitimlerine mühendislik alanında en az lisans düzeyinde eğitim almış kişiler kabul edilir.

(2) Genel Müdürlük veya yetkilendirilmiş kurumlar tarafından düzenlenen etüt-proje eğitimleri, Ek-1'de belirtilen müfredat konularından teorik ve uygulamalı olarak verileceği belirtilen konularda teorik bilgi, ölçüm, deney, değerlendirme ve hesaplama gibi konuları içerecek şekilde oluşturulan eğitim programı çerçevesinde, uygulama ağırlıklı eğitimler şeklinde düzenlenir. Teorik olarak verilmesi öngörülen konular sınıf kursları şeklinde dersliklerde, uygulamalı kısımlar ise teorik ön bilgi, ölçüm, deney, değerlendirme ve hesaplama gibi konuları içerecek şekilde sınıf ve Ek-1'de belirtilen çerçevede eğitim ünitelerine ve ekipmanlarına sahip olan ve işletme koşullarında çalıştırılabilen laboratuvar ortamında yapılır.

(3) Etüt-proje eğitimlerinin toplam süresi yüzyirmi ders saatinden az olamaz. Etüt-proje eğitimlerinde en az yüz ders saati devam etme zorunluluğu vardır. Ek-1'de teorik olarak verileceği belirtilen konular için ayrılan toplam süre, toplam eğitim süresinin üçte birinden fazla olamaz.

(4) Eğitimin tamamlanmasını takip eden en fazla üç ay içerisinde, eğitici kişilerin rehberliğinde etüt ve proje çalışması yaptırılır.

(5) Bu Yönetmeliğin 13 üncü maddesi kapsamında yapılan merkezî sınavda başarılı olanlara, Genel Müdürlük tarafından Resmî Gazete'de tebliğ olarak yayımlanan formatta etüt-proje sertifikası ve enerji yöneticisi sertifikası verilir.

MADDE 13– (1) Aynı Yönetmeliğe 13 üncü maddesinin başlığı “Sınavlar, genel hususlar ve eğitim programlarının izlenmesi ve denetimi” şeklinde, ikinci fıkrasının birinci cümlesinin son kelimesi ise “... izleyebilir” şeklinde değiştirilmiş, aşağıdaki üçüncü, dördüncü beşinci ve altıncı fıkralar eklenmiştir.

(3) Enerji yöneticisi sertifikası ve/veya etüt-proje sertifikası alabilmek için aşağıda tanımlanan usûl ve esaslar çerçevesinde düzenlenen merkezî sınavlara katılmak ve başarılı olmak şarttır.

a) Genel Müdürlük, internet sayfası üzerinden ilân etmek suretiyle, her yıl Ocak ve Temmuz aylarında merkezî sınav yapar veya yaptırır. Bu sınavlara bu Yönetmeliğin 11 inci maddesinin üçüncü fıkrası veya 12 nci maddenin ikinci ve dördüncü fıkralarında belirtilen hususları yerine getirdiğini belgeleyenler kabul edilir. Bu sınavlarda yüz puan üzerinden en az yetmiş alan başarılı sayılır. Girdiği ilk sınavda başarılı olamayanlara, en fazla bir kez daha sınava girme hakkı tanınır. Bu Yönetmelik kapsamında belirtilen şartları sağlamak suretiyle sınavlara katılmak isteyenler, Genel Müdürlük tarafından internet üzerinden ilan edilen kurallara uygun olarak, sınav kaydı yaptırır. Sınav kaydının yapılabilmesi için, Genel Müdürlük tarafından belirlenen miktarda sınav giriş ücreti alınır.

b) Genel Müdürlük yetkilendirilmiş kurumların ve şirketlerin işbirliği ile, Ek-1’de belirtilen yetkinlikleri ölçebilecek nitelikte bir soru bankası oluşturur. Sınavlarda sorulan sorular bu soru bankasından seçilir.

c) Sınavlar, uygulamalı eğitim programlarında eğitici olarak görev almış, en az üç kişiden oluşturulan bir komisyon tarafından değerlendirilir. Sınav sonuçları bu komisyon tarafından bir tutanakla tespit edilir. Sınav sonuçları, sınavın yapılmasını müteakip yedi gün içinde Genel Müdürlüğün internet sayfası üzerinden ilgilinin erişimine açılır.

ç) Sınav sonucuna yapılan yazılı itirazlar sınav komisyonu tarafından değerlendirilir ve sonucu on iş günü içinde kursiyere bildirilir.

(4) Eğitimlerin yapılacağı eğitim tesislerinde, Ek-1’de belirtilen özelliklere sahip olma şartı aranır.

(5) Eğitimler en fazla otuz kişilik gruplar halinde yapılır.

(6) Bu Yönetmeliğin Ek-1’inde yer alan eğitim müfredatı bu Yönetmeliğin 35-A maddesi uyarınca yapılan koordinasyon toplantısında alınan kararlar doğrultusunda her iki yılda bir gözden geçirilir.

MADDE 14– (1) Aynı Yönetmeliğe 14 üncü maddesinin başlığı “Kurslar, kurslarda görev alabilecek eğiticiler ve eğitici ücretleri” şeklinde değiştirilmiş, aynı maddeye aşağıdaki üçüncü fıkra eklenmiştir.

“(3) Uygulamalı eğitimlerde eğitici olabilmek için aşağıdaki şartlardan en az birine sahip olmak şarttır.

a) Etüt-proje sertifikasına sahip olmak,

b) Eğitim konuları ile ilgili olarak, üniversitelerin ana bilim dallarından birinde ihtisas yapmış olmak ve okutman, öğretim görevlisi, doktor, yardımcı doçent, doçent ve profesör ünvanlarından birine sahip olmak,

c) Eğitim vereceği konuda en az on yıllık mesleki tecrübeye sahip olmak.”

MADDE 15– (1) Aynı Yönetmeliğe 15 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 15–** (1) Projelerin desteklenmesini isteyen endüstriyel işletmeler, Genel Müdürlük tarafından Resmi Gazete’de tebliğ olarak yayımlanan usûl ve esaslara uygun olarak hazırladıkları veya şirketlere hazırlattıkları projelerini her yıl Ocak ayı içinde Genel Müdürlüğe sunar. Genel Müdürlük, internet sayfası üzerinden ilân etmek suretiyle, başvuru almayabileceği gibi başvuru dönemini erteleyebilir, uzatabilir veya birden fazla dönemde başvuru alabilir.

(2) Projeler, her yıl Ocak ayında Genel Müdür onayı ile kurulan ve en az beş kişiden oluşan bir komisyon tarafından değerlendirilir. Komisyon üyeleri Genel Müdür Olur'u ile değiştirilebilir.

(3) Komisyonun başvuru dosyası üzerinden yapacağı ön inceleme neticesinde aşağıdaki hususlardan herhangi birinin karşılanmadığının tespit edilmesi halinde, projenin değerlendirmeye alınmayacağı başvuru tarihini takip eden otuz takvim günü içinde proje sahibi endüstriyel işletmeye yazılı olarak bildirilir.

a) Endüstriyel işletmenin Genel Müdürlüğün veri tabanında kayıtlı olması; bu Yönetmeliğin, 9 uncu maddesinin birinci fıkrası ve 33 üncü maddesinin birinci fıkrası kapsamında belirtilen yükümlülüklerini başvuru tarihi itibarıyla yerine getirmiş olması,

b) 2014 yılından itibaren, ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi-Kullanım Kılavuzu ve Şartlar Standardı belgesine sahip olunması,

(4) Ön incelemede projenin, Genel Müdürlük tarafından Resmi Gazete'de tebliğ olarak yayımlanan usûl ve esaslara uygun şekilde hazırlanmadığının tespit edilmesi halinde, Genel Müdürlük tarafından yapılan bildirim tarihinden itibaren endüstriyel işletme söz konusu eksiklikleri otuz takvim günü içinde giderir. Bu süre zarfında eksiklikleri giderilmeyen projeler değerlendirmeye alınmaz.”

MADDE 16– (1) Aynı Yönetmeliğe 16 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 16– (1) Projeler aşağıdaki şekilde değerlendirilir:

a) Projede yer alan ölçüm metotları, ölçüm aletleri, hesap metotları, formülleri, hesaplarda ölçüm sonuçları dışında kullanılan verileri Genel Müdürlük tarafından Resmi Gazete'de tebliğ olarak yayımlanan usûl ve esaslara uygun olan proje bileşenleri komisyon tarafından belirlenir. Bunlar dışındaki proje bileşenleri değerlendirmeye alınmaz.

b) Komisyonun uygun bulduğu proje bileşenleri üzerinde yerinde inceleme yapılır. Yerinde yapılan inceleme kapsamında, projede belirtilen ekipman veya sistemlerden mevcut olmayanlar inceleme raporunda belirtilir ve bunlara ilişkin proje bileşenleri de değerlendirmeye alınmaz.

c) Yerinde inceleme raporu kapsamında yerinde yapılan ölçüm sonuçları projedeki değerlerinden farklı olan proje bileşenleri başvuru sahibine yazılı olarak bildirilir. Yerinde ölçüm sonuçlarını, bu bildirim tarihinden itibaren on iş günü içinde Genel Müdürlük tarafından Resmi Gazete'de tebliğ olarak yayımlanan usûl ve esaslara uygun şekilde projesine yansıtan başvuru sahibinin bu bildirim kapsamındaki proje bileşenleri değerlendirmeye dahil edilir.

ç) Komisyon, değerlendirmeye alınan proje bileşenleri kapsamında aşağıdaki çalışmaları yaparak, Genel Müdürün onayına sunulmak üzere, başvuru ve değerlendirme süreçlerindeki gelişmeleri de içine alan bir rapor hazırlar.

1) Proje maliyet etkinlik puanını (PMEP), proje elektrik kazancı puanını (PEKP) ve proje geri ödeme süresini hesaplar. Proforma fatura bilgilerine göre, Katma Değer Vergisi hariç, toplam bedeli en fazla bir milyon Türk Lirası ve geri ödeme süresi beş yıldan az olan projeleri aday projeler olarak belirler.

2) Aday projeleri aşağıdaki formül ile hesaplanan toplam puanlarına göre en yüksek puanlıdan başlayarak sıralamak suretiyle desteklenebilecek projeleri belirler.

$$P = 0,6 \times MEP + 0,4 \times EP$$

P: Toplam puan

MEP: 100 puan üzerinden, en yüksek proje maliyet etkinlik puanına (PMEP) göre normalize edilmiş puanı,

EP: 100 puan üzerinden, en yüksek proje elektrik kazancı puanına (PEKP) göre normalize edilmiş puanı.

3) Projelere sağlanabilecek destek miktarını aşağıdaki formüle göre belirler:

$$D = 0,3 \times DP \times [PVBB + PYÜBB]$$

D: Destek miktarı (Türk Lirası)

DP: Projenin toplam puanı (P), aday projelerin toplam puanlarının ortalamasına (POR) eşit veya bundan fazla olan projede 1,0 ve diğerlerinde ise (P/ POR) kabul edilir.

PYÜBB: Proje bedelinin en fazla yüzde ellisini oluşturan proje yerinden üretim bileşeni bedeli; enerji depolama sistemi bedeli ve endüstriyel işletme ile elektrik üretim tesisi arasındaki iletim hattı yatırımının endüstriyel işletme tarafından yapılması halinde bu hattın yatırım bedeli destek kapsamı dışında olup, bu bedeller PYÜBB'ye dahil edilmez.

(2) Genel Müdür onayı ile desteklenmesi uygun görülen projeler Kurul onayına sunulur. Desteklenme kararı verilen projeler, Kurulun onay tarihinden itibaren beş iş günü içinde sahibine yazılı olarak bildirilir ve Genel Müdürlüğün internet sayfası üzerinden ilân edilir. Genel Müdürlüğün yazılı bildirimini takip eden yedinci gün tebliğ tarihi olarak kabul edilir. Başvuru sahipleri tebliğ tarihinden itibaren en geç on iş günü içinde Genel Müdürlüğe sözleşme yapmak üzere başvurur. Süresi içinde yapılmayan başvurular kabul edilmez.

(3) Proje destekleri için yapılacak sözleşmenin formatı Genel Müdürlük tarafından Resmî Gazete'de tebliğ olarak yayımlanır.”

MADDE 17- (1) Aynı Yönetmeliğe 17 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 17-** (1) Sözleşme yapılan projelere ilişkin desteklerin uygulanmasında aşağıdaki usûl ve esaslara göre hareket edilir:

a) Sözleşme tarihinden itibaren iki yıl içinde sözleşme kapsamındaki projeyi uyguladığını Genel Müdürlüğe yazılı olarak bildiren endüstriyel işletmede, bildirim tarihini takip eden altmış iş günü içinde, Genel Müdürlük tarafından Resmi Gazete'de tebliğ olarak yayımlanan usûl ve esaslar çerçevesinde, endüstriyel işletme ve Genel Müdürlük veya Genel Müdürlük adına yetkilendirilmiş tüzel kişilerin temsilcilerinin katılımı ile yerinde inceleme yapılır. Söz konusu yerinde inceleme kapsamında, uygulamanın projesine uygunluğu kontrol edilir. Projesine uygun yapıldığı görülen bileşenler için projede öngörülen tasarrufların sağlanıp sağlanmadığının belirlenmesine yönelik, yöntemleri ve cihazları Genel Müdürlük tarafından Resmî Gazete'de tebliğ olarak yayımlanan usul ve esaslar çerçevesinde projede tanımlanan ölçümler yapılır. Uygulama ile ilgili bilgileri, yeminli malî müşavir tarafından onaylanmış faturaları, ölçüm ve hesaplamaları içine alan uygulama raporu proje sahibi endüstriyel işletme tarafından hazırlanır ve Genel Müdürlüğe sunulur. Yerinde inceleme için gerekli koşulları sağlamayan işletmelere destek uygulanmaz.

b) Uygulama raporu Genel Müdürlük tarafından incelenir. Uygulama raporunda yer alan hesaplamalarda herhangi bir uygunsuzluk tespit edilmesi halinde, bu uygunsuzluklar proje sahibi endüstriyel işletmeye yazılı olarak bildirilir. Uygunsuzluklar bildirimini takip eden on takvim günü içinde giderilir. Uygunsuzlukları gidermeyen endüstriyel işletmeye destek ödemesi yapılmaz.

c) Uygulama raporu kapsamında, uygulamaların projede belirtilenlerden farklı yapılmasından dolayı, uygulama sonundaki bileşen enerji kazancının projedeki miktarının altında gerçekleştiği tespit edilen proje bileşenleri desteklenmez. Bu durumda uygulanacak destek miktarı; kabul edilmeyen proje bileşeninin projede yer alan bedelinin Kurul onayı alan proje bedelinden (PB) çıkarılması ile bu Yönetmeliğin 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendindeki formül uygulanarak komisyon tarafından belirlenir.

ç) Komisyon, desteklemeden çıkartılan ve desteklenecek proje bileşenlerini, hesabı ile birlikte projelere uygulanacak destek miktarlarını belirten, başvuru dosyasını ve yerinde inceleme raporunu ekine alan bir rapor hazırlar. Bu rapor, uygulamanın tamamlandığının Genel Müdürlüğe bildirildiği tarihten itibaren kırk beş iş günü içinde Genel Müdüre sunulur. Genel Müdür bu raporu müteakip ilk toplantısında Kurulun bilgisine sunar.

d) Carî yıl içinde yapılacak destek ödemelerinde önceki yıllarda tamamlanan projelerin destek bedelleri öncelikle ödenir. Mevcut ödeneğin yetersiz olması halinde, mevcut

ödeneğin projelere uygulanacak toplam destek miktarına oranı nispetinde ödeme yapılır. Bu şekilde yapılan ödemelere ilişkin herhangi bir hak ve faiz talebinde bulunulamaz.

(2) Genel Müdürlüğe desteklenmesi için sunulan projelerde, proje hazırlanması ile hizmetin başvuru sahibi endüstriyel işletmenin faaliyette bulunduğu alt sektörün uzmanı olan şirketten alınması halinde, hizmet bedeli Genel Müdürlük tarafından Resmi Gazete’de tebliğ olarak yayımlanan usul ve esaslar çerçevesinde destek kapsamına dahil edilir.

(3) Uygulanacak destek miktarının hesaplanmasında yeminli malî müşavir tarafından onaylanmış fatura bilgileri esas alınır.”

MADDE 18– (1) Aynı Yönetmeliğin 18 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Genel Müdürlük, internet sayfası üzerinden ilân etmek suretiyle başvuru süresini Haziran ayı sonuna kadar uzatabilir.” cümlesi ”Genel Müdürlük, internet sayfası üzerinden ilân etmek suretiyle, başvuru almayabileceği gibi başvuru dönemini erteleyebilir, uzatabilir veya birden fazla dönemde başvuru alabilir.” şeklinde değiştirilmiş ve aynı fıkraya “2014 yılından itibaren, ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi-Kullanım Kılavuzu ve Şartlar Standardı belgesine sahip olmayanların başvuruları kabul edilemez.” cümlesi eklenmiştir.

MADDE 19– (1) Aynı Yönetmeliğin 21 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Buzdolabı ve klimalar için enerji etiket sınıfının A üzeri olduğunu, elektrik motorları için verim değerinin EN 60034-30 standartında 50 Hz ve 60 Hz için yer alan süper verim grubu olan IE3 için tanımlanmış nominal sınırların üzerinde olduğunu gösteren belgelerle Genel Müdürlüğe isteğe bağlı olarak başvuran tüzel kişiler ile endüstriyel işletmelere aşağıda tanımlanan usûl ve esaslar çerçevesinde enerji verimliliği (ENVER) etiketi verilir. ENVER etiketinin formatı ve bedeli Genel Müdürlük tarafından belirlenir ve Genel Müdürlüğün internet sitesi üzerinden yayınlanır. ENVER etiketi verilen endüstriyel işletmeler ve ürünler Genel Müdürlüğün internet sitesi üzerinden ilan edilir.

a) ENVER etiketi ithal edilen ürünler için ithalat partisine münhasır, yurt içinde üretilen ürünler için ise planlanan üretim miktarı ile sınırlı olacak şekilde verilir. Genel Müdürlük ENVER etiketi verilen ürün grubundan seçtiği numuneleri akredite olmuş bir laboratuvarında test edebilir veya ettirebilir. Bu testlerde uyumsuzluk tespit edilmesi veya verilen ENVER etiketlerinin uygunsuz kullanıldığının tespit edilmesi durumunda, ENVER etiketi uygulaması durdurulur ve bu durum Genel Müdürlük tarafından internet üzerinden duyurulur.

b) Endüstriyel işletmelere ENVER etiketi verilebilmesi için Genel Müdürlük ile gönüllü anlaşma yapmak suretiyle bu Yönetmeliğin 20 inci maddesi kapsamında desteklerden yararlanmış olması şarttır.”

MADDE 20– (1) Aynı Yönetmeliğin 24 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 21– (1) Aynı Yönetmeliğin 26 ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Kurulu gücü yüz megavat ve üzeri olan, otoprodüktör lisansı sahibi olanlar hariç, elektrik üretim tesislerinde bu Yönetmeliğin 8 inci maddesinde belirtilen enerji yönetimi ile ilgili faaliyetleri yönetim adına yürütmek üzere, çalışanları arasından birisi enerji yöneticisi olarak görevlendirilir.”

MADDE 22– (1) Aynı Yönetmeliğin 31 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 31–** (1) Genel Müdürlük bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesini takip eden beş yıl içinde kamu kesimine ait enerji yöneticisi görevlendirmekle yükümlü bina ve işletmelerde enerji verimliliğinin artırılmasına yönelik tedbirleri ve bunların fayda ve maliyetlerini belirlemek üzere etütler yapar veya yaptırır ve bu etütler binalarda her on yılda bir, işletmelerde ise her beş yılda bir yenilenir. Genel Müdürlük etüt yapılacak bina ve işletmeleri toplam inşaat alanını ve yıllık toplam enerji tüketimini esas almak suretiyle en yüksekten

aşağıya doğru sıralamak suretiyle belirler. Kamu kurum ve kuruluşları etütlerin Genel Müdürlük tarafından yapılmasına veya yaptırılmasına izin verir ve gerekli koşulları sağlar. Etüdün tamamlanmasını takip eden yıllarda kurum ve kuruluşların bütçelerinde bakım ve idameye ilişkin konulan ödenekler öncelikle bu etütler ile belirlenen önlemlerin uygulanmasına ilişkin projelerin hazırlanması ve uygulanması için kullanılır.

(2) Kamu kesiminde ilgili kurum veya kuruluşlarca yapılan veya yaptırılan etütlere ilişkin raporların ve etütler ile belirlenen önlemlerin uygulanmasına ilişkin projelerin birer sureti ilgili kurum veya kuruluş tarafından Genel Müdürlüğe gönderilir.”

MADDE 23– (1) Aynı Yönetmeliğin 32 nci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kamu kesimine ait bina ve işletmelerde enerji verimliliğinin artırılması için alınabilecek öncelikli tedbirler

MADDE 32– (1) Kamu kesimine ait bina ve işletmelerin enerji kullanımını 2010 yılına göre, 2023 yılında en az yüzde yirmi oranında düşürmek üzere belirlenen performans göstergeleri 2012 yılı sonuna kadar Genel Müdürlüğe bildirilir. Bu amaç doğrultusunda, öncelikle aşağıdaki tedbirleri içine alan iç mevzuat düzenlemeleri 2012 yılı sonuna kadar ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının yönetimlerince yapılır. Yapılan bu düzenlemelerin birer sureti Genel Müdürlüğe iletilir. Türk Silahlı Kuvvetleri, Milli Savunma Bakanlığı ve bağlı kuruluşları ile Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı ile bunların bağlı ve ilgili kurum veya kuruluşları tarafından belirlenen performans göstergelerinin ve bunlar tarafından yapılan iç mevzuat düzenlemelerinin Genel Müdürlüğe bildirilmesi zorunlu değildir.”

a) Bina ve tesislerin işletilmesinde ısı enerjisi ile ilgili alınabilecek tedbirler şunlardır:

1) Isıtmada il mahallî çevre kurullarında iç ortam sıcaklığı ile ilgili alınan kararda belirtilen iç ortam sıcaklığı değerlerine riayet edilmesi, bu yönde alınmış bir karar bulunmaması halinde iç ortam sıcaklıklarının 22 °C'nin üzerine çıkmayacak şekilde sistemin işletilmesi,

2) Yeni alımlarda etiket sınıfı en az A olan klimalar arasında seçim yapılması,

3) Soğutma sistemi ve klimaların dış ortam sıcaklığı 30 °C'nin altında iken soğutma amaçlı çalıştırılmaması ve iç ortam sıcaklığı 24 °C'ın altına inmeyecek şekilde ayarlanması,

4) Radyatör arkalarına alüminyum folyo kaplı ısı yalıtım levhaları yerleştirilmesi, ısı akışını engellemek için radyatörlerin önlerinin ve üzerlerinin açık tutulması,

5) Pencereleden hava sızıntılarının önlenmesi için pencere contası kullanılması ve benzeri tedbirlerin alınması,

6) Tamamı kamu kesimi tarafından kullanılan binaların ana girişlerinde döner kapı veya çift kapı kullanılması, çift kapıların biri kapanmadan diğerinin açılmamasının sağlanması,

7) Her ısıtma sezonu öncesinde ısıtma sistemlerinin bakım ve kontrolünün baca gazı ölçümlerine dayalı brülör ayarlarını da kapsayacak şekilde yapılması veya yaptırılması,

8) Ortam sıcaklığının sabit tutulmasına imkân sağlayan ısı veya sıcaklık kontrol sistemlerinin kullanılması.

b) Bina ve tesislerin işletilmesinde elektrik enerjisi kullanımı ile ilgili alınabilecek tedbirler şunlardır:

1) Aydınlatmada mevcut akkor flamanlı lâmbalar yerine kompakt floresan lâmbalarınveya ledli lâmbaların, manyetik balastlı düşük verimli halofosfat floresan lâmbalar yerine elektronik balastlı yüksek verimli trifosfor floresanların kullanılması,

2) Kısa süreli kullanılan bölümlerde hareket, ısı ve/veya ışığa duyarlı sensörlü kontrol sistemlerinin kullanılması,

3) Aydınlatmada daha iyi verim alınması için lâmbaların önündeki ışık geçirgenliğini önemli ölçüde engelleyen armatürler yerine yüksek yansıtıcı armatürlerin kullanılması,

4) İç aydınlatmada birden fazla armatür bulunan bina bölümlerinde her bir armatür veya pencere önu gibi doğal ışıktan daha fazla yararlanan bölümler için uygun şekilde gruplandırma yapılarak ayrı ayrı elle kontrol veya otomatik gün ışığı kontrol sistemi kullanılması,

5) Bilgisayar, yazıcı, fotokopi ve benzeri elektrik enerjisi kullanan ekipmanların alımında “Energy Star” işareti olmasının ve/veya ilgili mevzuat ile belirlenen asgarî verimlilik kriterlerin sağlanmasının şart koşılması,

6) Güç kompanzasyonu yapılması,

7) Peryodik olarak yapılan tarife analizlerine dayalı olarak elektrik enerjisinin mümkün olan en düşük maliyetle tedarik edilmesi veya kendi ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla lisanssız elektrik üretimine yönelik küçük ölçekli tesis veya sistemlerin kurulması.

c) Proses, ekipman, sistem bazında alınabilecek diğer tedbirler şunlardır:

1) Kazanlarda; yanma kontrolü ve yanmanın optimizasyonu, ısı yalıtımı, ısı transfer yüzeylerinin temiz tutulması, atık ısıların kullanımı ve buhar kazanlarında kondens geri dönüşünün artırılması ve blöf kayıplarının azaltılması,

2) Basıncılı hava sistemlerinde; kompresörlerin boşa çalışma sürelerinin asgarîye indirilmesi, kompresöre giren havanın kuru, temiz ve soğuk olmasının sağlanması, kaçakların periyodik olarak kontrol edilmesi, çok kademeli ara soğutmalı kompresörler yerine tek kademeli kompresörlerin kullanılması,

3) Isı enerjisi dağıtım sistemlerinde; boru sistemlerinin vana ve flanşları ile birlikte yalıtılması ve yalıtımın düzenli olarak kontrol edilmesi, dağıtımın olabilecek en düşük basınç ve sıcaklıkta yapılması, buhar kapanlarının düzenli kontrolü ve bakımı,

4) Genel proses işlemlerinde; kullanılmayan elektrikli alet ve teçhizatların kapatılması, olabildiğince tam kapasitede çalışılması, 50 °C'nin üzerinde yüzey sıcaklığı olan yerlerin yalıtımının ekonomik olup olmadığının analiz edilmesi ve ekonomik açıdan geri ödeme süresi bir yıldan az olanların uygulanması, atık ısıların kullanılması,

5) Kurutma proseslerinde; atık gazlardaki nem miktarının optimize edilmesi, ısı ile kurutma öncesi mekanik nem alma imkânlarının araştırılması, yalıtım, ısıtıcıların ve filtrelerin temiz tutulması, mümkün olan yerlerde havanın yeniden sirküle edilmesi, egzost gazlarının atık ısılarının kullanılması,

6) Fırınlarda; yalıtım optimizasyonu ve sızdırmazlığın sağlanması, yanma için verilen fazla hava miktarının asgarî olması, ışınım ve taşınım yoluyla ısı iletiminde etkinliğin artırılması, olabildiğince azamî kapasitede yükleme yapılması, taşıyıcı olarak hafif malzemelerin kullanılması, atık ısıların değerlendirilmesi ve kesikli çalışan fırınlarda yükleme ve boşaltma için fırın kapılarının açık tutulma sürelerinin asgarî düzeyde olması,

7) Elektrik sistemlerinde; merkezi ve/veya lokal düzeyde güç kompanzasyonu yapılması, yükün değişken olduğu yerlerdeki elektrik motorlarında değişken hız sürücülerinin kullanılması, elektrik motorlarının ihtiyaca uygun kapasitede seçilmesi, yeni alımlarda verimlilik sınıfı yüksek elektrik motorlarının alımına öncelik verilmesi, kullanılmayan elektrikli ekipmanların kullanılmadıkları zamanlarda kapalı tutulması, elektrik tarifelerinin dikkatli izlenmesi ve anlaşma gücünün aşılmaması, puant yük durumunda devre dışı bırakılabilecek elektrikli ekipmanların belirlenmesi,

8) İklimlendirme sistemlerinde; ısıtıcı bataryalarının ve filtrelerin temiz tutulması, kontrol dışı hava sızıntılarının azaltılması.”

MADDE 24– (1) Aynı Yönetmeliğin 33 üncü maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki dördüncü fıkra eklenmiştir.

“(1) Kamu kurum ve kuruluşlarının ve ticaret ve sanayi odası, ticaret odası veya sanayi odasına bağlı olarak faaliyet gösteren, her türlü mal üretimi yapan işletmeler ile yataklı konaklama ve sağlık tesisi, okul, alışveriş merkezi, yönetim hizmetleri amacıyla kullanılan ticarî ve hizmet binalarının yönetimleri, her beş yılda bir, son üç yıla ait yıllık toplam enerji

tüketim değerlerini, bu Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin sekizinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde yer alan hükümlere göre hesaplamak suretiyle Genel Müdürlüğe gönderir. Genel Müdürlük tarafından yapılan tespitlere göre enerji yöneticisi görevlendirmekle yükümlü bulunan endüstriyel işletmelerin ve binaların yönetimleri, enerji tüketimine ve enerji yönetimi uygulamalarına ilişkin bilgilerini, Genel Müdürlüğün internet sayfasında yayınlanan formata uygun olarak, her yıl Mart ayı sonuna kadar Genel Müdürlüğe bildirir.

(3) Endüstriyel alanda faaliyet gösteren işletmeler ile Kanun ve bu yönetmelik kapsamına giren bina ve tesislerin enerji tüketimlerinin izlenmesi ve performans göstergelerinin geliştirilmesi için gerekli veri tabanı, gerektiğinde Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, valilikler ve belediyeler ile işbirliği yapmak suretiyle, Genel Müdürlük tarafından oluşturulur.”

“(4) Türk Silahlı Kuvvetleri, Millî Savunma Bakanlığı ve bağlı kuruluşları ve Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı, bu Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin beşinci fıkrası uyarınca yapacakları bildirimler kapsamında, emniyet ve güvenlik açısından verilmesi uygun görülmeyen bilgileri vermek zorunda değildir.”

MADDE 25- (1) Aynı Yönetmeliğin 35 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

Koordinasyon

Madde 35-A- (1) Genel Müdürlük enerji verimliliği hizmetleri ile ilgili gelişmeleri, darboğazları ve çözüm önerilerini değerlendirmek üzere, yetkilendirilen üniversitelerin, meslek odalarının ve şirketlerin üst düzey temsilcilerinin katılımı ile yılda en az bir kez koordinasyon toplantısı düzenler.

MADDE 26- (1) Aynı Yönetmeliğin 36 ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okullar ile Türk Silahlı Kuvvetleri, Millî Savunma Bakanlığı ve bağlı kuruluşları ve Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı, bu Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü ve altıncı fıkraları hükümlerinden dolayı sorumlu tutulamazlar. Türk Silahlı Kuvvetleri, Millî Savunma Bakanlığı ve bağlı kuruluşları ve Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı, bu Yönetmeliğin 31 inci maddesinin ikinci fıkrası ile 33 üncü maddesinin birinci ve ikinci fıkrası hükümlerinden dolayı, milli güvenlik açısından uygun görülmeyen bina ve tesislerle ilgili bilgi ve belgeleri vermek zorunda değildir.”

MADDE 27- (1) Aynı Yönetmeliğin geçici ikinci maddesine aşağıdaki dördüncü, beşinci ve altıncı fıkralar eklenmiştir.

“(4) Mühendislik alanında en az lisans düzeyinde eğitim almış ve Genel Müdürlüğün enerji verimliliği çalışmalarında en az on yıl süreyle görev almış olanlardan etüt çalışmalarında fiilen görev alan personeline etüt-proje sertifikası verilir.

(5) 30 Haziran 2011 tarihi itibarıyla, yetki belgesi almış olan şirketlerin yetki belgeleri süreleri tamamlanıncaya kadar geçerlidir. Söz konusu yetki belgelerinin sürelerinin bitiminde veya daha önce yenilenebilmesi için şirketlerin bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesi hükümlerine uygun şekilde yeniden başvuru yapması şarttır.

(6) 30 Haziran 2011 tarihi itibarıyla, yetki belgesi almış olan yetkilendirilmiş kurumların A ve B sınıfı olarak verilen yetki belgeleri süreleri tamamlanıncaya kadar, yetkilendirme anlaşmasındaki faaliyetleri yürütmek üzere geçerlidir. A ve B sınıfı olarak verilen yetki belgelerinin sürelerinin bitiminde yenilenebilmesi için bu Yönetmeliğin 5 nci maddesi hükümlerine uygun şekilde yeniden başvuru yapılması şarttır.

(7) Sanayi ve bina sektörleri için ayrı ayrı düzenlenmiş olan enerji yöneticisi sertifikalarının en geç 01 Ocak 2014 tarihine kadar Genel Müdürlüğe başvurmak suretiyle yeniletilmesi şarttır. Bu tarihe kadar yenilenmeyen sertifikalar geçersiz sayılır. Yenilemede aşağıda belirtilen usûl ve esaslara göre hareket edilir.

a) Sanayi ve bina sektörleri için enerji yöneticisi sertifikası sahibi kişilerin sertifikaları herhangi bir şart aranmaksızın yenilenir.

b) Sanayi veya bina sektörlerinden sadece birinde enerji yöneticisi sertifikası almış olanlar için sertifika sahiplerine yazılı duyuru yapmak ve internet üzerinden ilan etmek suretiyle Genel Müdürlük yılda en az bir kez fark sınavları yapar. Bu sınavlarda yüz puan üzerinden en az yetmiş alanlar başarılı sayılır ve sertifikaları yenilenir.

c) Yenileme veya fark sınavları için sertifika sahibinden herhangi bir ücret alınmaz.”

MADDE 28– (1) Aynı Yönetmeliğin geçici beşinci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Başvuruların ertelenmesi

GEÇİCİ MADDE 5 – (1) Bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinin altıncı fıkrası uyarınca yetkilendirilmiş kurumlar, 6 ncı maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca şirketler, 15 inci ve 18 inci maddelerin birinci fıkraları uyarınca endüstriyel işletmeler tarafından yapılan başvurular 1 Ocak 2011 ilâ 30 Temmuz 2011 tarihleri arasında alınmaz.”

MADDE 29– Aynı Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-3 yürürlükten kaldırılmış, Ek-1, Ek-4 ve Ek-6 aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ek-1

ENERJİ YÖNETİCİSİ VE ETÜT-PROJE EĞİTİMLERİ

1. Enerji yöneticisi sertifikası alan kişilerden beklenen yetkinlikler

Enerji yöneticisi sertifikası alacak kişilerin aşağıdaki yetkinliklere sahip olması hedeflenir.

a) Dünyadaki ve Türkiye’deki birincil enerji kaynakları, ikincil enerji türleri ve arz-talep gelişimleri hakkında bilgi sahibi olmak,

b) Enerji tasarrufu ile enerji verimliliği arasındaki farkı ayırdedebilmek,

c) Enerji tasarruf potansiyelinin ne olduğunu ve nasıl tahmin edilebileceğini bilmek,

ç) Ülke genelinde, sanayi sektörlerinde ve endüstriyel işletmelerde, enerji yoğunluğu ve özgül enerji tüketimi kavramlarını, hesaplama yöntemlerini ve trendlerini bilmek,

d) Enerji yönetimine ilişkin faaliyetlerin nasıl yürütüleceğini ve nasıl raporlanacağını bilmek,

e) Enerji kullanan ekipmanların ve sistemlerin teknik özelliklerine, işletme ve bakım usullerine vakıf olmak, bunlardaki enerji kayıplarının ve verimsizliklerin nasıl oluşabileceğini, nasıl önlenebileceğini, nasıl ölçülebileceğini ve ölçümlerin nasıl yorumlanacağını bilmek,

f) Isının üretildiği, depolandığı ve taşındığı sistemlerde olabilecek kayıpları, ölçüm yollarını ve yalıtım önlemlerini bilmek,

g) Basit önlemlerle tasarruf sağlayabilecek iyi alışkanlıkları bilmek,

ğ) Verimli üretim proseslerini ve piyasadaki enerji kullanan verimli ürünleri teknik ve ekonomik özellikleri ile tanımak,

h) Enerji tasarrufunu sağlayabilecek veya enerji verimliliğini artıracak önemli harcama gerektiren önlemler için ön fizibiliteler hazırlayabilmek,

ı) Etüt ve proje hazırlama metotları hakkında bilgi sahibi olmak.

2. Etüt-proje sertifikası alan kişilerden beklenen yetkinlikler

Etüt-proje sertifikası alacak kişilerin enerji yöneticilerinin yetkinliklerine ilaveten etüt; proje hazırlama metotları; Türkiye’deki enerji verimliliği mevzuatı; deneyimler, teknolojiler ve benzeri konularda diğer ülke uygulamaları; ölçme ve değerlendirme konusundaki yöntemler, standartlar, cihazlar, endüstriyel prosesler gibi konular hakkında da ayrıntılı bilgi sahibi olması hedeflenir.

3. Müfredat

Enerji yöneticisi ve etüt-proje eğitimleri Tablo 1’de yer alan müfredat konularına uygun olarak yapılır.

Tablo 1: Müfredat Konuları

KONULAR	EĞİTİM TÜRÜ		
	ENERJİ YÖNETİCİSİ	ETÜT-PROJE	
		SANAYİ	BİNA
GENEL			
– Alternatif enerji kaynakları; enerjide arz ve talep tarafındaki gelişmeler,	Teorik	Teorik	Teorik
– Enerji Verimliliği mevzuatı,	Teorik	Teorik	Teorik
ENERJİ VERİMLİLİĞİ VE ÇEVRE			
– Enerji tasarrufunun ve verimliliğin önemi	Teorik	Teorik	Teorik
– Yenilenebilir enerji kaynakları	Teorik	Teorik	Teorik
– Enerji tasarruf potansiyeli, enerji yoğunluğu ve özgül enerji tüketimi – kavramlar, hesaplama metodları, trendler	Uygulamalı	Uygulamalı	Uygulamalı
– Enerji verimliliğini artırıcı önlemler	Teorik	Teorik	Teorik
– Enerji ve çevre (Çevre mevzuatı, Enerji – Çevre İlişkisi , Yakıt Özelliklerinin Hava Kalitesine Etkileri, Hava Kirliliğinin Önlenmesine Yönelik Önlemler – Teknikler, Emisyon Hesaplama Yöntemleri	Uygulamalı	Uygulamalı	Uygulamalı
ENERJİ YÖNETİMİ			
– Enerji yönetimi standartı	Teorik	Teorik	Teorik
– Enerji yöneticisinin görevleri (Hedef oluşturma, bilinçlendirme, planlama, izleme, veri toplama ve raporlama)	Teorik	Teorik	Teorik
– Etütlerin ve projelerin asgarî standartı	Teorik	Teorik	Teorik
– Ölçüm teknikleri, cihaz ve ekipmanları	Uygulamalı	Uygulamalı	Uygulamalı
– Ekonomik analiz yöntemleri	Uygulamalı	Uygulamalı	Uygulamalı
– Fizibilite etütleri	Teorik	Uygulamalı	Uygulamalı
ISI-MEKANİK			
– Enerji ve kütle denklilikleri (Temel kavramlar, Sankey diyagramı, formüller, psikiyometrik diyagram, uygulamalı örnek)	Uygulamalı	Uygulamalı	Uygulamalı
– Yakma tesisleri, yakıtlar ve yanma (Brülörler, Bacalar, Kazanlar, Verim Hesapları, Yakıtlar, Yakıtların Kalorifik Değerlerinin İyileştirilmesi, Yakıtların TEP Değerine Çevrilmesi, Baca Gazı Analizleri, Yanma Formülleri, Yanma Kontrolü ve İyileştirilmesi)	Uygulamalı	Uygulamalı	Uygulamalı
– Buhar sistemleri (Kavramlar, Buhar tesisatları, Kondens geri kazanımı, Flaş buhar, Buhar kapanları, kayıp ve kaçaklar)	Uygulamalı	Uygulamalı	Uygulamalı
– Isı yalıtımı (Hesaplama formülleri, yalıtım malzemeleri, uygun malzeme seçimi, endüstriyel tesislerde yalıtım, boru, vana ve flanşların yalıtımı, binalarda yalıtım, pencere ve camlar)	Uygulamalı	Uygulamalı	Uygulamalı
– Endüstriyel fırınlar (Fırın tipleri, Fırınlarda enerji ve/veya kütle balansı, İşletme ve modernizasyon, Enerji verimliliği önlemleri)	Uygulamalı	Uygulamalı	-
– Isıtma, havalandırma ve iklimlendirme (Kavramlar, Binalarda ısıtma ve soğutma yükü hesabı ve projelendirme, kontrol sistemleri)	Uygulamalı	Uygulamalı	Uygulamalı

KONULAR	EĞİTİM TÜRÜ		
	ENERJİ YÖNETİCİSİ	ETÜT-PROJE	
		SANAYİ	BİNA
– Basıncı hava sistemleri (kompresörler, Kontrol sistemleri, dağıtım hatları, Basıncı hava kalitesi, kayıp ve kaçaklar, atık ısı kullanımı)	Uygulamalı	Uygulamalı	Uygulamalı
– Kurutma sistemleri (Kurutma Kavramı / Kurutma Prosesleri ve Uygulama Alanları, Psikiyometrik hesaplamaları)	Teorik	Uygulamalı	-
– Atık ısı kullanımı (Atık Isı Kavramı, Atık Isı Odakları, Atık Isı Geri Kazanım ekipmanları ve Sistemleri ile Uygulama Alanları, Formüller-hesaplamalar, Örnekler)	Uygulamalı	Uygulamalı	Uygulamalı
– Pompa ve fan sistemleri (Pompa-fan eğrisi, cihaz verimleri, tesisat eğrisi, basınç kayıpları, debi-basınç control yöntemleri, hidroforlar)	Uygulamalı	Uygulamalı	Uygulamalı
– Soğutma	Uygulamalı	Uygulamalı	Uygulamalı
ELEKTRİK			
– Elektrik enerjisi – kavramlar ve büyüklükler (akım, gerilim, güç ve güç faktörü vb.)	Teorik	Teorik	Teorik
– Elektrik enerjisinde verimlilik (üretim, iletim, dağıtım, tüketim) ve talep tarafı yönetimi	Teorik	Teorik	Teorik
– Elektrik enerjisinin ölçümü ve izlenmesi (elektrik, scada sistemleri vb.)	Uygulamalı	Uygulamalı	Uygulamalı
– Güç transformatörlerinin tipleri, kayıpları ve verimlilikleri	Teorik	Teorik	Teorik
– Reaktif güç, güç faktörü ve kompensasyon uygulamaları, harmonikler ve filtreler	Uygulamalı	Uygulamalı	Uygulamalı
– Elektrik motorlarının tipleri, kayıpları, verimlilikleri ve yaygın kullanım alanları (fan, pompa, kompresör)	Teorik	Teorik	Teorik
– Değişken hız sürücüleri, soft starterler ve uygulama alanları	Uygulamalı	Uygulamalı	Uygulamalı
– Aydınlatmada elektrik enerjisinin verimli kullanılması (verimli armatür, kontrol sistemleri vb.)	Uygulamalı	Uygulamalı	Uygulamalı
– Birleşik ısı- güç sistemleri (Kojenerasyon, trijenerasyon), tipleri ve verimlilikleri	Teorik	Teorik	Teorik
– Verimli elektrikli ev aletleri ve ofis ekipmanları	Teorik	Teorik	Teorik
– Otomasyon sistemleri	Teorik	Teorik	Teorik
ENERJİ ETÜDÜ VE PROJE HAZIRLAMA			
– Uygulamalı ölçüm teknikleri		Uygulamalı	Uygulamalı
– Etüt Usulleri ve Yöntemleri, (bina ve/veya enerji yoğun sanayi sektörleri)		Uygulamalı	Uygulamalı
– Proje hazırlama esasları (bina, enerji yoğun sanayi sektörleri)		Uygulamalı	Uygulamalı
– Endüstriyel prosesler (Asgari olarak; demirçelik; kimya ve petrokimya; taş, toprak ve cam; tekstil ve kağıt ve ulaşım araçları alt sektörlerindeki üretim prosesleri ve proses ekipmanları ile ilgili Genel Müdürlük tarafından Resmi Gazete’de yayımlanan Tebliğ ile belirlenen alt konular)		Teorik	-

4. Eğitim Tesisleri

Enerji yöneticisi ve etüt-proje eğitimlerinin yapılacağı eğitim tesislerinde Tablo 2’de yer alan kriterlere sahip olma şartı aranır.

Tablo 2: Eğitim Tesisleri Kriterleri

Mekan	Açıklama
Yönetim Odası	: En az yirmi metrekarelik alan
Eğitici Odaları	: Toplam olarak, en az elli metrekarelik alan
Toplantı Odası	: En az yirmi metrekarelik alan
Kütüphane	: Eğitim konusu yayınların ve oturma gruplarının yer aldığı en az yirmi metrekarelik alan
Bilgisayar Odası	: En az on metrekarelik alan
Yemek Salonu	: En az on kişilik kapasite
Fuaye veya Sergi Alanı	: Örnek uygulamaların veya prototiplerin sergilendiği en az elli metrekarelik alan
Tuvalet	: Bay ve bayanlar için, her biri en az ikişer kabinli
Dinlenme Salonu	: En az otuz metrekarelik alan
Derslikler	: Bilgisayar destekli projeksiyon sistemi
	: Yazı tahtası
	: Eğitici masası
	: Doküman dolapları
	: En az 30 kişilik kapasite
	: Standardına uygun konfor şartları (İç hava kalitesi, sıcaklık, aydınlık vb)
Laboratuvar (Her birinde farklı işletme koşullarında ölçüm ve analiz yapılabilecek nitelikte, gerekli cihaz, araç ve gereç ile teçhiz edilmiş vaziyette)	: Enerji balansı eğitim ünitesi
	: Yanma kontrolü eğitim ünitesi
	: Buhar sistemleri eğitim ünitesi
	: Basıncı hava sistemleri eğitim ünitesi
	: Atık ısı geri kazanımı eğitim ünitesi
	: Elektrik motorlarında hız kontrolü eğitim ünitesi
	: Aydınlatma eğitim ünitesi
	: Alan ısıtma, soğutma, havalandırma ve iklimlendirme eğitim ünitesi
	: Yalıtım eğitim ünitesi
	: Akışkanlar mekaniği eğitim ünitesi
: Ölçüm ve analiz cihazları	

Ek-4

ŞİRKETLERDE ÖLÇÜM KONUSUNDA ARANACAK YETERLİLİKLER

Baca Gazı: Geniş bacalar da dahil olmak üzere bacagazı analizi yapmak suretiyle bacagazında oksijen, oluşabilecek yüksek değerler de dahil gerçek değerlerde karbonmonoksit, ıslak ve kuru hazne sıcaklıkları dahil bacagazı sıcaklığı, hız, partikül ve CH₄ gibi parametreleri ölçebilme,

Isı/Sıcaklık Görüntüleme: Muhtelif yüzey alanlarında oluşan ısı kayıplarını tespit etmek amacıyla, ısı/sıcaklık dağılımlarını görüntü olarak kaydedebilme,

Isıl Geçirgenlik: Binalarda yapı elemanlarının ısı geçirgenlik katsayısını (U) ölçebilme veya belirleyebilme; duvar yüzeyinde birden fazla noktadaki sıcaklık ile duvarın diğer tarafındaki nem ve sıcaklığı ölçebilme

Sıvı İletkenlikleri: Kazan besisi suyu, blöf, ham su gibi muhtelif sularda elektriksel iletkenliği $\mu\text{S}/\text{cm}$ ve TDS ppm birimlerinde ifade edecek şekilde ölçebilme, sıcaklığı ölçebilme

Buhar Kaçakları: Buhar sistemlerinde mevcut bulunan muhtelif tiplerdeki buhar kapanlarının kontrolünü yapabilme, buhar kaçağı miktarını belirleyebilecek ölçümleri ve/veya kontrolleri yapabilme,

Sıcaklık: Sıfır (0) değerinin altındaki ve üstündeki sıcaklıklar dahil olmak üzere, yüzey, akışkan (sıvı, hava vb) ortam, tanecikli malzeme ve benzeri konulardaki sıcaklıkları temaslı cihazlarla; ulaşılması zor olan ve döner fırın ve benzeri hareketli yüzeylerin, ergitme fırını yüzey, ergiyik malzeme ve benzeri yüksek sıcaklıkları temaslı ve/veya temassız yöntem ve cihazlarla ölçebilme,

Akış: Yüksek sıcaklıklardaki akışkanlar dahil olmak üzere, katı tanecikler, lif benzeri kirlilikler ihtiva eden akışkanların ve temiz akışkanların akış miktarını, boru hatlarında herhangi bir kesme, ölçüm cihazı takma ve benzeri müdahale gerektirmeksizin, boru dışından ve anlık ve/veya belirlenen bir ölçüm süresince ölçebilme; pitot tüpü gibi ekipmanlarla birlikte kullanılmak suretiyle içerisinden hava ve düşük basınçlı gazların geçtiği geniş kanallar da dahil olmak üzere her türlü kapalı boru ve kanallarda akış miktarını ve/veya muhtelif basınç değerlerini ölçebilme; içerisinden yüksek sıcaklıktaki hava ve gazlar da dahil olmak üzere hava ve düşük basınçlı gazların geçtiği kanallarda akış miktarını ölçebilme; hava fanlarının emiş ağzında ve eksoz kanallarının çıkış ağzında hava veya gaz hızını veya akış miktarını ölçebilme,

Nem: Muhtelif alanlarda ortam sıcaklığı ve bağıl nem değerlerini ölçebilme,

Basıncı: Fırın içi ve benzeri düşük basınç durumları dahil olmak üzere yüksek ve düşük basınç değerlerini ölçebilme,

Elektrik Enerjisi: Orta gerilim dahil olmak üzere, muhtelif alanlarda monofaze ve trifaze sistemlerde, gerilim (V), akım (A), güç faktörü ($\text{Cos } \phi$), güç (kW, kVA, kVAr), enerji tüketimi (kWh, kVAh, kVArh), frekans (Hz), True RMS ve harmonik gibi elektrikle ilgili parametreleri anlık ve/veya belirlenen bir ölçüm süresince ölçebilme,

Hız ve Devir: Motor, fan ve benzeri dönel ekipmanların devir sayılarını, yürüyen bant, konveyör, kumaş ve benzeri sistemlerin ilerleme hızlarını ölçebilme,

Aydınlatma: Muhtelif alanlarda aydınlık seviyelerini ölçebilme,

Ses ve Gürültü: Muhtelif alanlarda ses ve gürültü seviyesini ölçebilme,

Kayıt: Uzun süreli yapılabilecek sıcaklık, nem, ışık akısı ve benzeri ölçümleri kaydedebilme ve bu verileri gerektiğinde bilgisayar ve benzeri elektronik ortamlara aktarabilme,

Diğer: Genel Müdürlük tarafından Resmi Gazete’de tebliğ olarak yayımlanan diğer ölçüm konuları.

Ek-6

ŞİRKETLERİN UZMANI OLDUKLARI SEKTÖRLER, ALT SEKTÖRLER VE ASGARİ PERSONEL ALTYAPISI

Tablo 1: Uzmanlık Alanları

Yetkili Olunan Sektör	Alt Sektör	Alt Sektör Kapsamı
Sanayi	Demir ve Çelik	Ana demir ve çelik ürünleri imalatı
		Demir alaşımları imalatı
		Çelikten tüpler, borular, içi boş profiller ve benzeri bağlantı parçalarının imalatı
		Çeliğin ilk işlenmesinde elde edilen diğer ürünlerin imalatı
		Değerli ana metaller imalatı
		Demir dışı metallerin imalatı
		Metal döküm sanayii
	Kimya ve Petrokimya	Temel kimyasal maddelerin imalatı
		Kimyasal gübre ve azot bileşikleri imalatı
		Birincil formda plastik ve sentetik kauçuk imalatı
		Haşere ilaçları ve diğer zirai-kimyasal ürünlerin imalatı
		Boya, vernik ve benzeri kaplayıcı maddeler imalatı
		Matbaa mürekkebi imalatı
		Macun imalatı
		Sabun ve deterjan, temizlik ve parlaticı maddeler imalatı
		Parfüm ve kozmetik imalatı
		Tuvalet malzemeleri imalatı
		Diğer kimyasal ürünlerin imalatı
		Suni veya sentetik elyaf imalatı
		Rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı
		Kauçuk ürünlerin imalatı
		Plastik ürünlerin imalatı
	Taş, Toprak ve Madencilik	Çimento ve klinker imalatı
		Cam imalatı
		Seramik İmlatı
		Kilden inşaat malzemeleri imalatı
		Kireç ve alçı imalatı
		Beton, taş ve mermerin kesilmesi, şekil verilmesi ve kullanılabilir hale getirilmesi,
		Aşındırıcı ürünlerin imalatı
		Başka yerde sınıflandırılmamış metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı
		Kömür ve linyit çıkartılması
		Ham petrol ve doğal gaz çıkarımı
		Metal cevheri madenciliği
		Diğer madencilik ve taş ocakçılığı
		Madenciliği destekleyici hizmet faaliyetleri
	Kağıt ve Tekstil	Kağıt hamuru, kağıt ve mukavva imalatı
		Kağıt ve mukavva ürünleri imalatı
		Tekstil elyafın hazırlanması ve bükülmesi,
		Dokuma
		Tekstil ürünlerinin bitirilmesi
		Diğer tekstil ürünlerinin imalatı

Yetkili Olunan Sektör	Alt Sektör	Alt Sektör Kapsamı
		Kürk hariç, giyim eşyası imalatı
		Kürkten eşya imalatı,
		Kürkün işlenmesi ve boyanması
		Örme (trikotaj) ve tığ işi ürünlerin imalatı
		Derinin tabaklanması ve işlenmesi
		Bavul, el çantası, saraçlık ve koşum takımı imalatı Ayakkabı, terlik ve benzeri imalatı
	Gıda	Etin işlenmesi ve saklanması
		Et ürünlerinin imalatı,
		Balık, kabuklu deniz hayvanları ve yumuşakçaların işlenmesi ve saklanması
		Sebze ve meyvelerin işlenmesi ve saklanması
		Bitkisel ve hayvansal sıvı ve katı yağların imalatı
		Süt ve süt ürünleri imalatı
		Öğütülmüş tahıl ürünleri, nişasta ve nişastalı ürünlerin imalatı
		Fırın ve unlu mamuller imalatı
		Diğer gıda maddelerinin imalatı
		Hazır hayvan yemleri imalatı
		İçecek imalatı
	Tütün ürünleri imalatı	
	Ulaşım Araçları	Motorlu kara taşıtlarının imalatı
		Motorlu kara taşıtları karoseri (kaporta) imalatı
		Treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı
		Motorlu kara taşıtları için parça ve aksesuar imalatı
		Gemi ve tekne yapımı
		Demiryolu lokomotifleri ve vagonlarının imalatı
		Hava ve uzay araçları ve ilgili makinelerin imalatı
		Askeri savaş araçlarının imalatı
		Başka yerde sınıflandırılmamış ulaşım araçlarının imalatı
Bina	Bina	-

Tablo 2: Asgari personel altyapısı

Sektör	Uzmanlık (*)	Uzman Personel (Adet)	Sertifikalı Personel (Adet)	Toplam Personel (Adet)
Sanayi	Alt Sektör 1	Mühendis (1)	Mühendis (3)	Mühendis (4)
	Alt Sektör 2	Mühendis (2)	Mühendis (5)	Mühendis (7)
	Alt Sektör 3	Mühendis (3)	Mühendis (7)	Mühendis (10)
	Alt Sektör 4	Mühendis (4)	Mühendis (9)	Mühendis (13)
	Alt Sektör 5	Mühendis (5)	Mühendis (11)	Mühendis (16)
	Alt Sektör 6	Mühendis (6)	Mühendis (12)	Mühendis (18)
Bina	Bina	Mühendis: Makina (1) Mühendis: Elektrik veya Elektrik-Elektronik (1)	Mühendis (2)	Mühendis (4)

(*): Bu kolondaki alt sektör numaraları Tablo 1'in ikinci sütununda yer alanlardan, uzman olunan sektör adedini ifade eder.

Yürürlük

MADDE 30 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 31 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı yürütür.

	Yönetmeliğin Yayınlandığı Resmî Gazete'nin	
	Tarihi	Sayısı
	25/10/2008	27035
	Yönetmelikte Değişiklik Yapan Mevzuatın Yayınlandığı Resmî Gazete'nin	
	Tarihi	Sayısı
1.	26/3/2009	27181
2.		

GEREKÇE

Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmelik 25 Ekim 2008 tarihli ve 27035 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu zmana zarfında uygulamada karşılaşılan sorunların ve darboğazların giderilmesi, uygulamaların daha etkin hale getirilmesi amacıyla yönetmeliğin ilgili bölümlerinde değişiklik yapılması ihtiyacı ortaya çıkmıştır.

Üniversitelerin ve meslek odalarının yetkilendirilmesi ile ilgili maddede yapılan değişiklik ile, meslek odalarının şubelerinin yerine tüzel kişilik olan oda merkezlerine yetki belgesi verilebilmesine; alınan yetki belgesi ile birden fazla yerde eğitim yapılmak istenmesi halinde, eğitim yapılacak yerlerde yerleşik altyapıların kurulmasına; prosedürlerin sadeleştirilmesine; ülkedeki mevcut kurulu eğitim laboratuvarı altyapılarının ortaklaşa kullanılmasına yönelik değişiklikler yapılmaktadır. Böylece, işleyişin daha etkin hale getirilmesi ve eğitim hizmetlerinde kalitenin iyileştirilmesi ile birlikte uygulamalı eğitim laboratuvarı konusunda ülkedeki kurulu kapasitelerin ortaklaşa kullanılmasına imkan sağlanarak, bu konuda atıl kapasitelerin oluşturulmasının ve kaynak israfının önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

EVD şirketlerinin yetkilendirilmeleri ile ilgili maddede yapılan değişiklik ile, özellikle sanayi ve hizmetler sektörlerinde ihtisaslaşmış, insan kaynakları ve teçhizat açısından daha yüksek kapasiteye sahip şirketlerin oluşturulması; destek uygulamalarında hizmet bedeli desteklenebilecek şirket olarak yapılan asgari sınıf tanımlamaları ile mevcut şirketlerin de ihtisaslaşmasının ve kapasitelerinin iyileştirilmesinin özendirilmesi; şirketlerin öncelikle etüt ve proje hizmetlerine yönlendirilmesi; uygulamada ISO 17025 laboratuvar akreditasyon yeterlilik belgesi konusunda karşılaşılan darboğazların ve akreditasyonun mantığına aykırı uygulamaların ortadan kaldırılması; eğitim hizmeti verecek şirketlerin düzenleyecekleri eğitimlerde asgari kaliteyi sağlamak üzere, şirketlerin öncelikle etüt ve proje konusunda bilgi ve tecrübe sahibi olmasının sağlanması; sahip olunan personel altyapısının eğitim ve etüt hizmetlerinde kullanılabilmesine imkan sağlanarak insan kaynaklarının daha verimli kullanılması ve özetle şirketler tarafından sunulacak enerji verimliliği hizmetlerinde kalite ve etkinliğin artırılması amaçlanmıştır.

Enerji yönetimi ile ilgili maddelerde yapılan değişikliklerle, enerji yönetimi uygulamalarına daha bütüncül bir yaklaşım getirilmiş; yükümlülükler enerji yöneticisi görevlendirilmesinin veya enerji yönetim birimi kurulmasının ötesine taşınarak, endüstriyel işletmelerde, binalarda ve organize sanayi bölgelerinde enerji yönetimi ile ilgili uygulamaların gerçekleştirilmesini sağlayıcı değişiklikler yapılmıştır. Enerji yöneticilerini görevlendirenler enerji yönetimi uygulamalarının bütünüünün gerçekleştirilmesinden sorumlu hale getirilmiştir. Ayrıca, binalarda enerji yönetimi hizmeti alınmasında bir enerji yöneticisinin sayısız binaya hizmet verebilmesinin önüne geçilmiş; organize sanayi bölgelerinde (OSB) kurulacak enerji yönetim birimlerinin OSB'deki faal olan işletme sayısı esas alınmak suretiyle kurulması esası getirilerek enerji yönetim birimi kurulması yükümlülüğünü yerine getirmesi mümkün olmayan gayri faal OSB'ler ile çok küçük OSB'ler bu yükümlülüklerinden kurtarılmıştır. Ancak, küçük OSB'lerde de enerji verimliliğinin artırılması amaçlandığından bu OSB'lerin bu konuda şirketlerden hizmet alabileceğine de vurgu yapılarak, bu yönde çalışma yapmaları konusunda bir yönlendirme yapılmıştır. Ayrıca, enerji tüketimine göre yükümlü olanların nasıl belirleneceği ve yapılacak bildirimlerle ilgili hükümlerde uygulamaya açıklık getirici değişiklikler yapılmıştır.

Eğitim ve sertifikalandırma ile ilgili maddelerde yapılan değişiklikler ile, enerji yöneticisi eğitimleri ve sertifikalandırmaları daha genel hale getirilmiştir. Mevcut durumda özellikle binalarda görevlendirilecek enerji yöneticilerinin ağırlıklı olarak elektrik ve mekanik tesisat gibi konularda çalışması gerektiği düşünülerek, buralarda görevlendirilecek enerji yöneticileri için meslek/bölüm tanımlamaları yapılmış ve sınırlamalar getirilmiştir. Bugüne kadar yapılan uygulamalar ve yaşanan bazı tecrübeler bunun tam olarak amaca hizmet etmediğini göstermiştir. Zira, fiili durumda elektrik veya elektronik yoğun binalarda makina veya ısı ve mekanik yoğun binalarda elektrik veya elektronik bölümlerinden mezun kişilerin görevlendirilebildiği, elektrik-elektronik bölümünden mezun olanların bazen elektrik konusunda gerekli dersleri bile almamış olabileceği düşünöldüğünde, mevcut uygulamanın haksızlıklara yol açabildiği değerlendirilmiştir. Bu çerçevede, temel mühendislik bilgisine sahip kişilerin, uygulamalı eğitimlere katılmak suretiyle girecekleri sınavlarda başarılı olmaları halinde, enerji yöneticisi olabilmesine imkan sağlanmıştır. Ayrıca, sınavda başarılı olabilmek için, eğitim düzenlemeye yetkili kurum ve kuruluşlarca düzenlenen sınıf kurslarına katılmak veya bu kurum ve kuruluşlarca gerçekleştirilen web tabanlı uzaktan eğitim uygulamalarından yararlanmak suretiyle kendilerini hazırlamalarına da imkan sağlanmaktadır. Bunun yanısıra enerji yöneticisi ile etüt-proje eğitimleri birbirinden ayrıştırılmış ve eğitim programları ve sertifikalandırmalar buna göre yeniden yapılandırılmıştır. Ayrıca eğitim ve sertifikalandırma konusunda kaliteden ödün verilmeksizin uygulamada tecrübe sahibi kişilerin uzun süreli eğitim uygulamaları ile usandırılmalarının önüne geçilmesi, zaman, para ve insan gücü gibi kaynakların daha rasyonel kullanımı, kaynak israfının önlenmesi ve etkinliğin artırılması bürokrasinin azaltılması, eğitim müfredatının ve programının sürekli bir şekilde gelişiminin sağlanması amaçlanmıştır. Ayrıca, eğitimlerde nitelikli kişilerin eğitimcilik yapabilmesine yönelik düzenlemeler yapılmış, bu bağlamda teorik bilgisi güçlü akademik ünvan sahibi kişiler ile pratik bilgisi güçlü sektörde bilgi ve tecrübe sahibi kişilerin de sertifika sahibi olma şartı aranmaksızın doğrudan eğitimci olabilmelerine imkan sağlanmıştır.

Sanayide verimlilik artırıcı projelerin desteklenmesi ile ilgili maddelerde yapılan değişiklikler ile, mevcut uygulamada karşılaşılan sorunlar ve darboğazlar giderilmeye, uygulama süreçleri daha belirgin şekilde tanımlanmaya çalışılmıştır. 2009 yılından bu yana gerçekleştirilen uygulamalar, endüstriyel işletmelerde etütleri yapabilecek veya proje hazırlayabilecek kapasiteler konusunda yetersizlikler olduğunu ortaya koymaktadır. Öte yandan, bu konuda alınan hizmet bedelleri ise bazen, alınacak destek miktarının önemli bir bölümüne tekabül etmektedir. Bu sebeble, hem endüstriyel işletmeleri etüt ve proje yapmaları konusunda desteklemek hem de şirketler için bazı fırsatlar yaratmak amacıyla şirketlerden alınan hizmet bedelleri destek kapsamına dahil edilmiştir. Yapılan değişiklik özetle uygulamada yaşanan karmaşıklığın giderilmesini ve Genel Müdürlük tarafından bu konuda yapılacak çalışmaların daha netleştirilmesini amaçlamaktadır. Ayrıca, destek uygulamalarından yararlanmak isteyenlerin öncelikle enerji yönetimi uygulamalarını standartlara uygun şekilde yapmalarını gerekli kılan düzenlemeler yapılmış, Kanunun amacına uygun şekilde enerji kaynaklarının da verimli kullanılmasını sağlamak üzere yerinden üretim uygulamaları destek kapsamına dahil edilmiştir.

Kamu kesiminde alınacak tedbirlerle ilgili maddede yapılan değişiklik ile, yönetmelik iki yılı aşkın süredir yürürlükte olmasına rağmen kamu kurumları tarafından yapılmayan etütlerin uzman bir kuruluş eliyle tek elden yapılabilmesine imkan sağlanarak işin asgari kalite düzeyini sağlayacak şekilde ve kamu kaynaklarını daha rasyonel kullanmak suretiyle yapılabilmesi; yine iki yılı aşkın süredir yürürlükte olan 2008-2 sayılı Başbakanlık Genelgesi'ni kamu kurum ve kuruluşlarında uygulanır hale getirebilmek ve öngörölen hedeflere ulaşabilmek için bu kurum ve kuruluşların yönetimleri tarafından kendi kurum ve

kuruluşlarında alınacak veya uygulanacak tedbirleri içeren iç düzenlemeleri yürürlüğe koymalarının sağlanması ile kamu kesiminde performans göstergelerine dayalı bir iyileştirme sürecinin başlatılması amaçlanmıştır.

Ayrıca yapılan değişikliklerle genel anlamda bazı ifadelerin, kelimelerin veya hükümlerin daha düzgün ve anlaşılır hale getirilmesi; uygulamada karşılaşılan sorunların giderilmesi; uygulamalara açıklık getirilmesi; yönetmeliğin diğer mevzuat ile uyumlu ve günün koşullarına uygun hale getirilmesi ve değişiklik yapılan kısımlar ile yönetmeliğin diğer hükümleri ve uygulamaları arasında uyumun sağlanması da amaçlanmıştır.

Özetle, bu yönetmelik ile Enerji Verimliliği Kanunu ve Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmelik hükümlerinin uygulanmasındaki etkinliğin artırılması, bürokrasinin azaltılması, uygulamada karşılaşılan sorunların ve darboğazların giderilmesi ve Yönetmeliğin daha kolay anlaşılır ve uygulanır hale getirilmesi amaçlanmaktadır.